

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

**T/316. számú
törvényjavaslat
az európai szövetkezetéről**

Előadó:

**Dr. Petrétei József
igazságügyi és rendészeti miniszter**

Budapest, 2006. június

2006. évi ... törvény

az európai szövetkezetéről

A törvény célja, hogy – az európai belső piac kiteljesedése, valamint a letelepedés szabadságának akadálymentes működése érdekében – létrehozza a magyarországi székhelyű európai szövetkezet alapításának és működésének belső jogi kereteit, továbbá megállapítsa a munkavállalói részvétel európai közösségi joggal harmonizált szabályait. Mindezek érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

AZ EURÓPAI SZÖVETKEZET ALAPÍTÁSA, SZERVEZETE ÉS MEGSZŰNÉSE

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Hatály

1. § (1) A magyarországi székhelyű európai szövetkezet (rövidített néven: SCE) alapítására, szervezetére, működésére és megszűnésére az európai szövetkezet (SCE) statútumáról szóló, 2003. július 22-i, 1435/2003/EK tanácsi rendeletet (a továbbiakban: Rendelet) és az e törvényben meghatározott szabályokat kell alkalmazni.

(2) E törvény rendelkezéseit magyarországi székhelyű jogi személyre vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaságra, valamint Magyarországon honos természetes személyre mint az európai szövetkezet alapítójára akkor is megfelelően alkalmazni kell, ha a létrejövő európai szövetkezet székhelye külföldön van.

(3) A magyarországi székhelyű európai szövetkezet alapítása és működése során a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonását e törvény második részében foglalt szabályok szerint kell biztosítani.

(4) E törvény második részének rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a részt vevő jogalanyok (52. §), az európai szövetkezet, ezek leányvállalata vagy telephelye belföldön foglalkoztatott munkavállalói képviselőinek (a különleges tárgyaló testület és a képviseleti testület tagjainak, valamint az európai szövetkezet felügyelőbizottságában, illetve igazgatótanácsában lévő munkavállalói küldötteknek) a megválasztására, visszahívására, valamint a részt vevő jogalanyok, az európai szövetkezet, az üzemi tanács, a munkavállalók és a munkavállalói képviselők ezzel kapcsolatos jogaira és kötelességeire, akkor is, ha a létrejövő európai szövetkezet székhelye külföldön van.

(5) Ahol e törvény vagy a Rendelet az európai szövetkezet székhely szerinti tagállamának vagy az érintett tagállamnak a szövetkezetekre vonatkozó jogszabályaira utal, belföldi székhelyű európai szövetkezet vagy alapító esetében azon a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvényt (a továbbiakban: Sztv.), és az Sztv. 107. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján kiadott kormányrendeletet kell érteni.

(6) Ahol a Rendelet az európai szövetkezet székhely szerinti tagállamának vagy az érintett tagállamnak a részvénytársaságokra vonatkozó jogszabályaira utal, azon a gazdasági

társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.), illetve a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) rendelkezéseit kell érteni.

(7) Ha törvény valamely tevékenység folytatására szövetkezeti formát ír elő, illetve amennyiben törvény valamely tevékenység végzését szövetkezeti formában lehetővé teszi, azon az európai szövetkezeti formát is érteni kell.

(8) Más jogszabályokban szabályozott jogviszonyai tekintetében

- a) az európai szövetkezet tagja a szövetkezet tagjának,
- b) az európai szövetkezet személyesen közreműködő tagja a szövetkezet személyes közreműködésre (munkavégzésre) kötelezett tagjának,
- c) az európai szövetkezet vezető tisztségviselője a szövetkezet vezető tisztségviselőjének minősül.

Nyilvántartásba vétel

2. § Az európai szövetkezet alapításának nyilvántartásba vételére, valamint az európai szövetkezetre vonatkozó cégeljárásra a Ctv. irányadó.

A cégbíróság hatásköre

3. § A Rendelet 7., 29., 30., 35., 54., és 76. cikkében meghatározott esetekben illetékes hatóságnak az a megyei (fővárosi) bíróság mint cégbíróság (a továbbiakban: cégbíróság) minősül, amelynek illetékességi területén az európai szövetkezet, a Rendelet 29. cikkének (2) bekezdésében, egyesülés esetében az alapító székhelye van. A Rendelet 73. cikkében meghatározott esetekben illetékes hatóságnak a cégbíróság minősül azzal, hogy az európai szövetkezet felszámolását az európai szövetkezet székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) bíróság rendeli el.

II. Fejezet

AZ EURÓPAI SZÖVETKEZET ALAPÍTÁSA

Székhely

4. § Az európai szövetkezet alapszabályában meghatározott székhelye a központi ügyintézés helye.

Az európai szövetkezet egyesüléssel történő alapítása

5. § (1) Ha a szövetkezet egyesülés útján európai szövetkezet alapításában vesz részt, a létrejövő európai szövetkezetben részt venni nem kívánó, kisebbségben maradó tagokkal (a továbbiakban: kisebbségi tagok) el kell számolni.

(2) Az egyesülő szövetkezet igazgatósága – a közgyűlés által meghatározott fordulónapra – elkészíti a szövetkezet vagyommérleg-tervezetét és vagyonleltár-tervezetét, amely alapjául szolgál a kisebbségi tagokkal való elszámolás módjáról szóló tervezetnek. A kisebbségi tagokkal való elszámolás a vagyommérleg-tervezet szerinti saját tőke és a jegyzett tőke, illetve a saját tőke és a mérleg főösszeg arányának figyelembevételével történik.

(3) A vagyommérleg-tervezetet és a vagyoneleltár-tervezetet a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) előírásai szerint kell elkészíteni. Az egyesülő szövetkezet vagyommérleg-tervezeteként a számviteli törvény szerinti beszámoló mérlege is elfogadható abban az esetben, ha annak fordulónapja az egyesülésről való döntés időpontját legfeljebb hat hónappal előzte meg. A vagyommérleg-tervezet és a vagyoneleltár-tervezet elkészítésére vonatkozó részletes szabályokat a számviteli törvény tartalmazza.

(4) A vagyommérleg- és a vagyoneleltár-tervezet elfogadásáról a közgyűlés dönt. A vagyommérleg-tervezet fordulónapjától a döntés időpontjáig – a (3) bekezdésben foglalt esetet kivéve – nem telhet el hosszabb idő, mint három hónap.

(5) A vagyommérleg-tervezet adatai és az igazgatóság előterjesztése alapján a közgyűlés tételesen megállapítja a kisebbségi tagokat megillető vagyoneleltárat, továbbá ennek kiadási módját.

(6) A kisebbségi tagokat megillető vagyoneleltárat a létrejövő európai szövetkezet cégbejegyzését követő harminc napon belül kell kiadni, kivéve, ha az érintettekkel kötött megállapodás későbbi időpontot jelöl meg.

III. Fejezet

AZ EURÓPAI SZÖVETKEZET SZERVEZETE

Nem egységes irányítási rendszer

6. § (1) A nem egységes irányítási rendszerű európai szövetkezet ügyvezetését igazgatóság látja el, amely az alapszabályban meghatározott létszámú, de legalább három természetes személy tagból áll.

(2) Ötven főnél kisebb létszámú európai szövetkezetben az alapszabály az igazgatóság helyett ügyvezető elnöki tisztséget rendszeresíthet. Az ügyvezető elnök az igazgatóság hatáskörében jár el.

(3) A nem egységes irányítási rendszerű európai szövetkezet vezető tisztségviselői az igazgatóság tagjai, vagy az ügyvezető elnök.

(4) Az igazgatóság tagjait, illetve az ügyvezető elnököt a közgyűlés választja meg és hívja vissza.

7. § (1) Az európai szövetkezet felügyelőbizottsága az alapszabályban meghatározott számú, de legalább három természetes személy tagból áll.

(2) Ha a felügyelőbizottság a tagját kijelöli arra, hogy az az igazgatóságból kivált valamely igazgató helyett tagként eljárjon, a kijelölt felügyelőbizottsági tag ezt a tisztséget az új igazgatósági tag megválasztásáig, de legfeljebb hatvan napig töltheti be. Az európai szövetkezet alapszabálya ettől eltérő időtartamot is meghatározhat.

Egységes irányítási rendszer

8. § (1) Az egységes irányítási rendszerben működő európai szövetkezet ügyvezetését az igazgatótanács látja el. Az európai szövetkezet vezető tisztségviselői az igazgatótanács tagjai.

(2) Az igazgatótanács legalább öt és – ha az alapszabály a munkavállalói részvétel érvényesítése érdekében eltérően nem rendelkezik – legfeljebb tizenegy természetes személy tagból áll.

(3) Az igazgatótanács tagjainak többsége független személy. Az európai szövetkezet alapszabálya ennél magasabb arányt is megállapíthat.

(4) Függetlennek minősül az igazgatótanács tagja, ha az európai szövetkezettel az igazgatótanács tagjának tagján kívül – figyelemmel az (5) bekezdésben foglaltakra is – más jogviszonyban nem áll.

- (5) Nem minősül függetlennek az igazgatótanács tagja különösen akkor, ha
- a) az európai szövetkezet munkavállalója vagy volt munkavállalója e jogviszonyának megszűnésétől számított öt évig,
  - b) az európai szövetkezet vagy igazgatótanácsa számára és javára ellenérték fejében szakértői vagy más megbízási jogviszonyban tevékenységet folytat,
  - c) az európai szövetkezet eredményes működése esetén igazgatótanács tagjának vagyoni juttatásokra jogosult (pl. jegyzési jogot biztosító kötvény, sikerdíj),
  - d) az európai szövetkezet valamely – nem független – igazgatótanács tagjának vagy vezető állású munkavállalójának közeli hozzátartozója [a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. § b) pont] vagy élettársa,
  - e) az európai szövetkezet igazgatótanácsának nem független tagjával egy másik gazdálkodó szervezetben (Ptk. 685. § c) pont) olyan jogviszonyban áll, amely alapján a nem független tagnak irányítási, ellenőrzési joga van,
  - f) az európai szövetkezet független könyvvizsgálója, a könyvvizsgáló alkalmazottja vagy üzlettársa e jogviszony megszűnésétől számított három évig.

9. § (1) Ha az európai szövetkezet tevékenységének jellege vagy más ésszerű ok indokolja, a szövetkezet az alapszabályban bizottságokat (jelölési, javadalmazási bizottság stb.) hozhat létre.

(2) Egységes irányítási rendszerű európai szövetkezetben audit bizottság létrehozása kötelező. A bizottságnak legalább három tagja van, akiket az igazgatótanács a független tagjai közül választ.

- (3) Az audit bizottság hatáskörébe tartozik:
- a) a számviteli törvény szerinti éves beszámoló véleményezése,
  - b) javaslattétel a könyvvizsgáló személyére, díjazására,
  - c) a könyvvizsgálóval megkötendő szerződés előkészítése, valamint az alapszabály felhatalmazása alapján a szövetkezet képviseletében a szerződés aláírása,
  - d) a könyvvizsgálóval szembeni szakmai követelmények és összeférhetlenségi előírások érvényre juttatásának figyelemmel kísérése, a könyvvizsgálóval való együttműködéssel kapcsolatos teendők ellátása, valamint – szükség esetén – az igazgatótanács számára intézkedések megtételére való javaslattétel;

- e) a pénzügyi beszámolási rendszer működésének értékelése és javaslattétel a szükséges intézkedések megtételére,
- f) az igazgatótanács munkájának segítése a pénzügyi beszámolási rendszer megfelelő ellenőrzése érdekében,
- g) továbbá mindazon kérdések, amelyeket az európai szövetkezet alapszabálya a hatáskörébe utal.

IV. Fejezet

SZÉKHELYÁTHELYEZÉS

10. § (1) Ha az európai szövetkezet székhelyének egy másik tagállamba történő áthelyezését határozza el, a szövetkezet köteles – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – azon hitelezőknek, akiknek a szövetkezettel szemben fennálló, le nem járt követelése a székhelyáthelyezésről hozott döntés közzétételét megelőzően keletkeztek, követeléseik erejéig biztosítékot nyújtani.

(2) A hitelező a biztosítékadásra vonatkozó igényét a székhelyáthelyezésről hozott döntés közzétételét követő 30 napos jogvesztő határidőn belül jelentheti be az európai szövetkezet igazgatóságának (igazgatótanácsának).

(3) Nem jogosult biztosítékra a hitelező, ha azzal egyébként – jogszabály rendelkezése vagy szerződés alapján – már rendelkezik vagy az európai szövetkezet pénzügyi, vagyoni helyzetére tekintettel a biztosítékadás indokolatlan.

(4) Az igazgatóság (igazgatótanács) a kérelem előterjesztésére biztosított határidő lejártát követő nyolc napon belül köteles biztosítékot nyújtani, vagy a kérelem elutasításáról indokolással ellátott határozatot a hitelezőnek kézbesíteni. Az elutasító vagy nem megfelelő biztosíték nyújtásáról szóló határozat felülvizsgálatát az érintett hitelező a határozat kézhezvételétől számított nyolc napon belül az európai szövetkezet székhelye szerint illetékes cégbíróságtól kérheti.

(5) A cégbíróság – a törvényességi felügyeleti eljárásra irányadó szabályok megfelelő alkalmazásával – a kérelem előterjesztésétől számított harminc napon belül határoz. A cégbíróság az eljárás lefolytatását követően elutasítja a kérelmet, vagy az európai szövetkezetet megfelelő biztosíték nyújtására kötelezi.

11. § (1) Ha a Magyarországon működő európai szövetkezet székhelyét más tagállamba helyezi át, az új székhely bejegyzése napjával – mint mérlegfordulónappal – köteles a számviteli törvény szerinti beszámolóképzési, könyvvizsgálati, letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének eleget tenni, az új székhely bejegyzése napjától számított 150 napon belül.

(2) Ha az európai szövetkezet székhelyét egy másik tagállamból Magyarországra helyezi át, a székhelyáthelyezés cégbírósági bejegyzése napjával köteles eszközeiről és az eszközök forrásairól a számviteli törvény előírásainak megfelelő nyitóleltárt és nyitómérleget készíteni.

(3) Az európai szövetkezet könyvviteli nyilvántartásait a (2) bekezdés szerinti nyitóleltárban szereplő eszközök és források tételes adatai (eredeti bekerülési érték, elszámolt értékcsökkenés, értékvesztés, értékelési különbözet) figyelembevételével kell megnyitni.

(4) Ha a beszámoló és a könyvvezetés pénzneme az európai szövetkezet székhelyének Magyarországra történő áthelyezésekor megváltozik, a (2) bekezdés szerinti nyitóleltárt és nyitómérleget a székhely áthelyezése előtt alkalmazott pénznemben kell elkészíteni, majd ezt kell – ugyanezen időponttal – a beszámoló és a könyvvezetés választott pénznemére a számviteli törvény előírásai szerint átszámítani.

V. Fejezet

AZ EURÓPAI SZÖVETKEZET MEGSZÚNÉSE

12. § (1) Az európai szövetkezet végelszámolással történő jogutód nélküli megszűnésére a Ctv. rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Az európai szövetkezet fizetéseképtelensége esetén a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

MÁSODIK RÉSZ

A MUNKAVÁLLALÓK BEVONÁSA AZ EURÓPAI SZÖVETKEZET DÖNTÉSHOZATALI RENDJÉBE

VI. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

13. § Az európai szövetkezetben biztosítani kell a munkavállalók döntéshozatalba történő bevonását.

14. § A legalább két részt vevő jogalany által vagy átalakulással létrehozandó európai szövetkezet munkavállalóinak a döntéshozatali rendbe történő bevonására a 16-52. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

15. § (1) A kizárólag természetes személyek vagy egyetlen részt vevő jogalany és természetes személyek által létrehozandó európai szövetkezet esetében a munkavállalók bevonására a 16-52. § rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha az alapítók – legalább két tagállamban – összesen legalább ötven munkavállalót foglalkoztatnak.

(2) Ha a munkavállalók létszáma – függetlenül attól, hogy őket egy vagy több tagállamban foglalkoztatják – nem éri el az ötvenet vagy az ötvenet meghaladja, de foglalkoztatásukra egyetlen tagállamban kerül sor, a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonására az európai szövetkezet, illetve magyarországi telephelye és leányvállalata esetében az Sztv. szabályait kell alkalmazni.

(3) Ha a (2) bekezdés hatálya alá tartozó európai szövetkezet bejegyzése után az európai szövetkezetben, annak telephelyein és leányvállalataiban foglalkoztatott összes munkavállaló – legalább két tagállamban foglalkoztatott – legalább egyharmada ezt kéri vagy a legalább két tagállamban foglalkoztatott összes munkavállaló száma eléri az ötven főt, a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonására a 16-52. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(4) Ha egy másik tagállamban az (1) bekezdés szerint alapított európai szövetkezetben a munkavállalók részvételi joggal rendelkeztek, az európai szövetkezet székhelyének Magyarországra történő áthelyezése esetén legalább a korábbival egyező szintű részvételi jogokat kell biztosítani.

16. § (1) A munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonásának szabályait

- a) a 19-31. §-ban meghatározott eljárás alapján vagy
- b) e törvényben meghatározott esetekben, a VIII. fejezet rendelkezései szerint kell megállapítani.

(2) Az e törvény által nem szabályozott kérdésekben az európai szövetkezet, annak leányvállalata vagy telephelye belföldön foglalkoztatott munkavállalóinak tájékoztatási és konzultációs jogaira a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Munka Törvénykönyve) rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Az e rész szerinti tárgyalások és eljárások során a különleges tárgyaló testület, a képviselői testület, a munkavállalói képviselők, az európai szövetkezet igazgatósága, igazgatótanácsa (vagy az általuk felhatalmazott más szerv), továbbá a felügyelőbizottság, és a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei a jóhiszeműség és tisztesség követelményeinek megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni.

17. § (1) A VIII. fejezet rendelkezéseit az európai szövetkezet bejegyzésének napjától – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – akkor kell alkalmazni, ha

a) a különleges tárgyaló testület és a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei így állapodnak meg, vagy

b) a 26. §-ban meghatározott időtartamon belül megállapodás nem jön létre, továbbá a különleges tárgyaló testület nem hozza meg a 30. § (1) bekezdése szerinti határozatot, és minden részt vevő jogalany ügyvezető szerve úgy határoz, hogy e szabályok alkalmazása mellett, folytatja az európai szövetkezet bejegyzésére irányuló eljárást.

(2) A munkavállalói részvételre vonatkozó szabályokat (49-51. §) akkor kell alkalmazni, ha az (1) bekezdés szerinti feltételek fennállnak, és

a) az európai szövetkezet átalakulással jön létre, és az átalakuló szövetkezet igazgatótanácsában vagy felügyelőbizottságában érvényesültek munkavállalói részvételi jogok;

b) az európai szövetkezet egyesüléssel jön létre, és a részt vevő szövetkezetekben vagy valamelyik részt vevő szövetkezetben a munkavállalók részvételi joggal rendelkeztek, úgy, hogy ez a részt vevő szövetkezetek valamennyi munkavállalójának huszonöt százalékát érintette;

c) az a) és b) ponton kívül más módon létrehozott európai szövetkezet esetében a részt vevő jogalanyokban vagy valamelyik részt vevő jogalanyban a munkavállalók részvételi joggal rendelkeztek, úgy, hogy ez a részt vevő jogalanyok valamennyi munkavállalójának ötven százalékát érintette.

(3) A munkavállalói részvételre vonatkozó szabályokat alkalmazni kell akkor is, ha a részt vevő jogalanyokban vagy valamely részt vevő jogalanyban a munkavállalói részvétel joga biztosított, és bár az érintett munkavállalók aránya nem éri el a (2) bekezdés b), illetve c)

pontjában meghatározott arányt, a különleges tárgyaló testület mégis a 49-51. § szerinti szabályok alkalmazásáról dönt.

(4) Ha a részt vevő jogalanyokban egymástól eltérő munkavállalói részvételi jogokat biztosítottak, a különleges tárgyaló testület dönt arról, hogy az európai szövetkezetben – a részt vevő jogalanyokban létező jogok közül – melyik érvényesüljön. Ha a különleges tárgyaló testület a döntést nem hozza meg, az európai szövetkezetben érvényesülő munkavállalói részvételi jogokra a részt vevő jogalanyokban létező részvételi jogok közül a munkavállalókra kedvezőbb szabályok az irányadók.

(5) A különleges tárgyaló testület minden, e § alapján hozott döntéséről köteles a részt vevő jogalanyok ügyvezető szerveit tájékoztatni.

18. § Ha a közösségi szinten működő vállalkozás, vagy egy közösségi szinten működő vállalkozáscsoportba tartozó ellenőrző vállalkozás [52. § (4)-(8) bekezdés] a Rendelet és e törvény rendelkezései szerint jött létre, rá az európai szövetkezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, kivéve, ha a különleges tárgyaló testület úgy dönt, hogy a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonására irányuló megállapodás megkötése érdekében a tárgyalásokat nem kezdi meg, vagy a már megkezdett tárgyalásokat berekeszti (30. §). Ez utóbbi esetben az európai üzemi tanács létrehozásáról, illetve a munkavállalók tájékoztatását és a velük való konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról szóló 2003. évi XXI. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

VII. Fejezet

A KÜLÖNLEGES TÁRGYALÓ TESTÜLET

A különleges tárgyaló testület megalakítása

19. § (1) Az európai szövetkezet alapítását megelőzően, a részt vevő jogalanyok, érintett leányvállalatok és telephelyek munkavállalóinak képviselőit egy különleges tárgyaló testületet kell létrehozni, abból a célból, hogy a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonásáról szóló megállapodás megkötése érdekében a részt vevő jogalanyok ügyvezető szerveivel tárgyalást folytasson.

(2) A részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei az európai szövetkezet alapítására vonatkozó döntés meghozatalát, valamint az egyesülési tervezet, az átalakulási tervezet közzétételét követő lehető legrövidebb időn belül kötelesek megtenni a különleges tárgyaló testület megalakításához szükséges lépéseket. Ennek keretében a munkavállalói képviselőket tájékoztatni kell a részt vevő jogalanyok, érintett leányvállalatok és telephelyek nevével és székhelyéről, az ott foglalkoztatott munkavállalók számáról, valamint arról, hogy a tervezett alapítás milyen hatással lehet a munkavállalók tájékoztatási, konzultációs és részvételi jogaira.

20. § (1) A különleges tárgyaló testület legalább tíz tagból áll. A testületben a tagállamot, ahol a részt vevő jogalanyok, érintett leányvállalatok vagy telephelyek munkavállalót foglalkoztatnak, a tagállamokban foglalkoztatott összes munkavállalók számának minden megkezdett tíz százaléka után egy hely illeti meg.

(2) Ha az európai szövetkezet egyesüléssel jön létre, a különleges tárgyaló testületben minden olyan bejegyzett és az adott tagállamban munkavállalókat foglalkoztató részt vevő

szövetkezet munkavállalóinak képviselőjét is biztosítani kell, amely az európai szövetkezet bejegyzésekor jogutódlással megszűnik. Ennek érdekében, a különleges tárgyaló testületbe további tagokat kell jelölni. E tagok száma azonban nem haladhatja meg az (1) bekezdés alapján megállapított tagok számának egyötödét, és nem vezethet kettős képviselőhöz az érintett munkavállalók tekintetében.

(3) Ha az egyesülésben részt vevő szövetkezetek száma magasabb, mint ahány további tag – a (2) bekezdés alapján – a különleges tárgyaló testületbe jelölhető, a rendelkezésre álló helyek a különböző tagállamokban lévő részt vevő szövetkezetek között oszlanak meg, az általuk foglalkoztatott munkavállalók száma szerinti csökkenő sorrendben.

21. § (1) A részt vevő jogalany, érintett leányvállalat vagy telephely belföldön foglalkoztatott munkavállalói képviselőjében a különleges tárgyaló testület tagját (tagjait)

- a) az üzemi tanács,
- b) ha központi üzemi tanács működik, a központi üzemi tanács,
- c) ha több központi üzemi tanács működik, a központi üzemi tanácsok közösen jelölik.

(2) A különleges tárgyaló testület tagjainak kijelölésével egyidejűleg gondoskodni kell póttag jelöléséről is.

(3) A jelölés során biztosítani kell azt, hogy minden egyes részt vevő jogalany munkavállalói képviselőhöz jussanak a különleges tárgyaló testületben, amennyiben ez a tagok számának növelése nélkül lehetséges.

(4) A különleges tárgyaló testület tagjainak kijelölése során a nők és a férfiak arányát a részt vevő jogalany, érintett leányvállalat vagy telephely által belföldön foglalkoztatott nők és férfiak arányának figyelembevételével kell megállapítani.

22. § (1) Ha a 21. § (1) bekezdése szerinti valamely részt vevő jogalanynál, érintett leányvállalatnál vagy telephelyen nincs üzemi tanács, e jogalany, leányvállalat vagy telephely munkavállalóinak képviselőjét az üzemi tanács, a központi üzemi tanács, illetve a központi üzemi tanácsok jelölő gyűlésére meg kell hívni. A munkavállalók képviselője a jelölő gyűlésen az üzemi tanács, illetve a központi üzemi tanács tagjának minősül.

(2) A részt vevő jogalany, leányvállalat vagy telephely ügyvezető szerve köteles tájékoztatni a munkavállalókat a különleges tárgyaló testület megalakításának szándékáról, továbbá arról, hogy a munkavállalók képviselőjét az (1) bekezdés szerinti jelölő gyűlésre meg kell hívni.

(3) Az (1) bekezdés szerinti munkavállalói képviselőt a részt vevő jogalanynál, leányvállalatnál vagy telephelyen foglalkoztatott, a munkáltatóval munkaviszonyban álló munkavállalók választják meg.

(4) A munkavállalói képviselő megválasztásával kapcsolatos feladatok lebonyolítása a választási bizottság feladata. A választási bizottság három tagból áll, akiket a munkavállalók közvetlenül választanak. A választási bizottság meghatározza a választás eljárási rendjét, időpontját, gondoskodik a választás lebonyolításáról és megállapítja a szavazatszámolás szabályait.

(5) Munkavállalói képviselővé az a cselekvőképes munkavállaló választható, aki a munkáltatóval legalább hat hónapja munkaviszonyban áll. A választásra jogosult, valamint a

választható munkavállalók jegyzékét a munkáltatónak a választási bizottság kérésére öt napon belül rendelkezésre bocsátott adatai alapján a választási bizottság állapítja meg és teszi közzé. A választás érvényességére a Munka Törvénykönyvének 51/A. § (1) bekezdésében foglaltak irányadók. Érvénytelen választás esetén a választást harminc napon belül meg kell ismételni. A megismételt választást akkor kell érvényesnek tekinteni, ha azon a választásra jogosultak több mint egyharmada jelen van.

(6) A munkavállalók képviselőjének azt a munkavállalót kell tekinteni, aki a leadott érvényes szavazatok közül a legtöbbet megszerezte.

23. § (1) A részt vevő jogalany ügyvezető szerve köteles a többi részt vevő jogalany ügyvezető szervét haladéktalanul tájékoztatni a jogalanyról, leányvállalatánál vagy telephelyén kijelölt tag nevééről és elérhetőségéről, valamint arról, hogy a tag melyik leányvállalat vagy telephely munkavállalója.

(2) A részt vevő jogalanyok ügyvezető szerve az (1) bekezdés alapján kapott tájékoztatást köteles a jogalanyról, leányvállalatánál vagy telephelyén működő üzemi tanácsnak (központi üzemi tanácsnak) haladéktalanul továbbítani.

24. § (1) A különleges tárgyaló testület tagjának megbízatása megszűnik, ha

- a) lemond,
- b) valamely részt vevő jogalanyról, érintett leányvállalatnál vagy telephelyen munkáltatói jogok gyakorlására válik jogosulttá,
- c) munkaviszonya – a 21. § (5) bekezdésében foglalt esetet ide nem értve – megszűnik.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt esetben a tag helyére az azonos tagállamban választott póttag lép.

(3) A különleges tárgyaló testület az európai szövetkezet bejegyzésének napján megszűnik.

A különleges tárgyaló testület eljárása

25. § (1) A különleges tárgyaló testület és a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei – ha e törvény eltérően nem rendelkezik vagy a különleges tárgyaló testület másként nem határoz – megállapodásban rögzítik a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonására vonatkozó szabályokat. A megállapodást írásba kell foglalni.

(2) A megállapodás megkötése érdekében az ügyvezető szervek a különleges tárgyaló testület részére – az európai szövetkezet bejegyzéséig – folyamatos tájékoztatást nyújtanak az európai szövetkezet alapításának tervéről, és a tájékoztatás alapjául szolgáló iratokat a különleges tárgyaló testület rendelkezésére bocsátják.

26. § (1) A megállapodás megkötése érdekében a tárgyalásokat a különleges tárgyaló testület megalakulása után haladéktalanul meg kell kezdeni, és hat hónap alatt be kell fejezni.

(2) A felek közös megegyezéssel úgy határozhatnak, hogy a tárgyalások időtartamát meghosszabbítják. A tárgyalások tartama ebben az esetben sem haladhatja meg a különleges tárgyaló testület megalakításától számított egy évet.

27. § (1) A különleges tárgyaló testület a tárgyalások során – munkája segítésére – szakértőt vehet igénybe, ideértve a megfelelő közösségi szintű szakszervezetek képviselőit is. A szakértő a testület kérésére – szavazati jog nélkül – jelen lehet a tárgyalásokon.

(2) A különleges tárgyaló testület jogosult tájékoztatni az eljárásban nem érintett szakszervezeteket és más külső szervezeteket is a tárgyalások megkezdéséről.

28. § A különleges tárgyaló testület működésével és a tárgyalásokkal kapcsolatban felmerülő indokolt és szükséges költségeket (helyiség, szakértői és tolmácsdíj, utazási és szállásköltség stb.) – az általuk foglalkoztatott munkavállalók arányában – a részt vevő jogalanyok viselik. A részt vevő jogalanyok által viselt költségek mértékének megállapítására a Munka Törvénykönyvének 63. §-át megfelelően alkalmazni kell.

A különleges tárgyaló testület határozatai

29. § (1) A különleges tárgyaló testület akkor határozatképes, ha az ülésen tagjainak több mint a fele jelen van.

(2) A döntéshozatal során minden tagnak egy szavazata van. Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a különleges tárgyaló testület határozatait – a teljes taglétszámához képest számított – egyszerű szótöbbséggel hozza meg, feltéve, hogy e szótöbbség egyidejűleg valamennyi munkavállaló többségét is képviseli.

(3) Ha a munkavállalókat részvételi jogok illetik meg

- a) az európai szövetkezet egyesüléssel történő alapítása esetén azon részt vevő szövetkezetekben, amelyek az összes munkavállaló legalább huszonöt százalékát foglalkoztatják,
- b) az európai szövetkezet nem egyesüléssel történő alapítása esetén pedig azon részt vevő jogalanyokban, amelyek az összes munkavállaló legalább ötven százalékát foglalkoztatják,

a részvételi jogok csökkentéséhez a különleges tárgyaló testület – a teljes taglétszámához képest számított – kétharmados szótöbbséggel meghozott határozata szükséges. E határozat csak akkor hozható meg, ha az igenlő szavazatot leadó tagok az összes munkavállalónak legalább – két különböző tagállamban foglalkoztatott – kétharmadát képviselik.

30. § (1) A különleges tárgyaló testület – a teljes taglétszámához képest számított – kétharmados szótöbbséggel hozott határozatával, feltéve, hogy e tagok a részt vevő jogalanyok valamennyi munkavállalójának legalább – két különböző tagállamban foglalkoztatott – kétharmadát képviselik, úgy dönthet, hogy nem kezdi meg a tárgyalásokat vagy a már megkezdett tárgyalásokat berekeszti. Ebben az esetben az európai szövetkezet belföldön foglalkoztatott munkavállalóinak tájékoztatására és a velük való konzultációra a Munka Törvénykönyvének rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A különleges tárgyaló testület az (1) bekezdés szerinti határozatot nem hozhatja meg, ha az európai szövetkezet átalakulással jön létre, és az átalakuló szövetkezetben a munkavállalóknak részvételi joga van.

(3) A felek közös megegyezéssel bármikor újra megnyithatják a tárgyalásokat.

(4) Az (1) bekezdés szerinti döntés meghozatalától számított két év elteltével, az európai szövetkezet, annak leányvállalatai és telephelyei munkavállalóinak tíz százaléka vagy

képviselőik írásban kérhetik az európai szövetkezet igazgatóságától (igazgatótanácsától) a különleges tárgyaló testület összehívását. A kérelem alapján a testületet össze kell hívni. Ha a testület kezdeményezi a tárgyalásokat, de a felek között megállapodás nem jön létre, a belföldön foglalkoztatott munkavállalók jogaira a Munka Törvénykönyvének a munkavállalók tájékoztatására és a velük való konzultációra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A munkavállalók bevonására vonatkozó megállapodás tartalma

31. § (1) A 19. § (1) bekezdése szerinti megállapodásnak legalább a következő kérdésekre kell kiterjednie:

- a) a megállapodás hatálya;
- b) az európai szövetkezetben működő képviseleti testület összetétele, tagjainak száma, és a helyek elosztása;
- c) a képviseleti testület feladatai, valamint a tájékoztatással és konzultációval kapcsolatos eljárása;
- d) a képviseleti testület üléseinek gyakorisága;
- e) a képviseleti testület számára elkülönített pénzügyi és dologi eszközök;
- f) ha az egyeztetések során a felek úgy döntenek, hogy a képviseleti testület helyett egy vagy több tájékoztatási és konzultációs eljárást hoznak létre, ezen eljárások szabályai;
- g) ha az egyeztetések során a felek úgy döntenek, hogy az európai szövetkezetben a munkavállalók számára részvételi jogokat biztosítanak, akkor e szabályok lényege, ideértve az európai szövetkezet igazgatótanácsában vagy felügyelőbizottságában részt vevő azon tagok számát, akiket a munkavállalók jogosultak választani, kinevezni, javasolni vagy ellenezni, e tagok munkavállalók általi megválasztására, kinevezésére, ajánlására vagy ellenzésére vonatkozó eljárási szabályokat, valamint e tagok jogait;
- h) a megállapodás hatálybalépésének időpontja és a megállapodás időtartama, továbbá azon esetek nevesítése, amelyek a megállapodás újratárgyalására alapul szolgálnak – ideértve azt az esetet is, amikor az európai szövetkezet létrehozása után az európai szövetkezetben, annak leányvállalatainál és telephelyein szerkezeti változások következnek be –, továbbá az újbóli egyeztetésre vonatkozó eljárás.

(2) A megállapodás tartalmára – a felek eltérő rendelkezése hiányában – nem kell alkalmazni a 36-51. §-ban meghatározott szabályokat.

(3) Ha az európai szövetkezet átalakulással jön létre, a megállapodásban a munkavállalók bevonásának legalább az átalakuló szövetkezetben meglévővel azonos szintjét kell biztosítani.

32. § (1) Ha az európai szövetkezet székhelye szerinti tagállamának joga lehetővé teszi és az európai szövetkezet alapszabálya előírja, hogy a munkavállalók, illetve azok képviselői jogosultak a közgyűlésen, a részközgyűlésen vagy az ágazati közgyűlésen részt venni és szavazni, akkor ezen jogok – a (2) bekezdés szerinti esetekben – az európai szövetkezet belföldön foglalkoztatott munkavállalóit is megilletik.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jogok akkor illetik meg az európai szövetkezet belföldön foglalkoztatott munkavállalóit, ha

- a) a különleges tárgyaló testület és a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei a 19. § (1) bekezdés szerinti megállapodásban így határoztak, vagy
- b) olyan szövetkezet alakul át európai szövetkezetté, amelyben a munkavállalók az (1) bekezdés szerinti jogokkal rendelkeztek, vagy

c) a nem átalakulással létrehozott európai szövetkezet alapításában olyan szövetkezet vett részt, amelyben a munkavállalók az (1) bekezdés szerinti jogokkal rendelkeztek, feltéve, hogy a munkavállalók részvétele az európai szövetkezet alapításában részt vevő szövetkezetek közül e szövetkezetben biztosított a legmagasabb arányban, és

ca) a 19. § (1) bekezdése szerinti megállapodást a 26. §-ban meghatározott határidőn belül nem kötötték meg, továbbá

cb) a különleges tárgyaló testület nem hozza meg a 30. § (1) bekezdése szerinti határozatot és minden részt vevő jogalany ügyvezető szerve úgy határoz, hogy a VIII. fejezet rendelkezéseinek alkalmazása mellett folytatja az európai szövetkezet bejegyzésére irányuló eljárást, és a 17. § (2) bekezdésének b) és c) pontja, vagy (3) bekezdése alapján a munkavállalói részvételre vonatkozó szabályokat (49-51. §) kell alkalmazni.

Titoktartás

33. § (1) Az európai szövetkezet igazgatóságát (igazgatótanácsát), illetve az európai szövetkezet alapításában részt vevő jogalany ügyvezető szervét az e törvényben foglalt tájékoztatási kötelezettség csak abban az esetben terheli, ha tájékoztatás nyújtása nem veszélyezteti az európai szövetkezet vagy a részt vevő jogalany, illetve azok leányvállalatának vagy telephelyének üzleti titkaihoz fűződő jogos érdekeit.

(2) Ha az európai szövetkezet igazgatósága (igazgatótanácsa) vagy a részt vevő jogalany ügyvezető szerve nem adta meg a tájékoztatást, a különleges tárgyaló testület, a képviseleti testület vagy a munkavállalói képviselők kérelmére a cégbíróság kötelezheti az európai szövetkezetet, illetve a részt vevő jogalanyt a felvilágosítás megadására.

(3) A különleges tárgyaló testület, továbbá a képviseleti testület tagja és póttagja azokat a tényeket, adatokat, amelyeket részére a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei vagy az európai szövetkezet igazgatósága, igazgatótanácsa (vagy az általuk felhatalmazott szerv) – testületi tagságára tekintettel – kifejezetten üzleti titokként adott át, harmadik személynek nem adhatja át, nem hozhatja nyilvánosságra, és azokat semmilyen más módon nem használhatja fel az e törvényben meghatározott célok elérésén kívüli tevékenységében. Ez a kötelezettség a különleges tárgyaló testület, és a képviseleti testület tagját és póttagját megbízatása megszűnése után is terheli.

(4) A (3) bekezdés szerinti kötelezettség terheli a munkavállalói képviselőket is a tájékoztatási és konzultációs eljárások során megismert tények, adatok tekintetében, továbbá a munkavállalói küldötteket, a tolmácsot és a szakértőt is.

Munkajogi védelem

34. § (1) A különleges tárgyaló testület és a képviseleti testület belföldön foglalkoztatott tagjának és póttagjának, a tájékoztatási és konzultációs eljárásban részt vevő munkavállalói képviselőnek, továbbá az európai szövetkezet igazgatótanácsában vagy felügyelőbizottságában lévő munkavállalói küldötteknek a munkajogi védelmére a Munka Törvénykönyve üzemi tanács tagjára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személy a feladatai ellátásához szükséges időtartamra mentesül a munkavégzési kötelezettsége alól, és erre az időre távolléti díja illeti meg. A képviseleti testület tagját ez a jog a továbbképzéséhez szükséges időtartamra is megilleti. A

munkaidő-kedvezmény időtartamára – ha a 31. § szerinti megállapodás eltérően nem rendelkezik – a Munka Törvénykönyve 62. §-ának (2) bekezdése megfelelően irányadó.

Jogorvoslat

35. § (1) Az e részben meghatározott jogok vagy kötelezettségek megsértése esetén a különleges tárgyaló testület, a képviseleti testület, a tájékoztatási és konzultációs eljárásban részt vevő munkavállalói képviselők – a Munka Törvénykönyve rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával – az európai szövetkezet igazgatósága (igazgatótanácsa), továbbá a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei ellen munkaügyi jogvitát kezdeményezhetnek.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jog az európai szövetkezet igazgatóságát (igazgatótanácsát), továbbá a részt vevő jogalanyok ügyvezető szerveit is megilleti a különleges tárgyaló testülettel, a képviseleti testülettel, illetve a munkavállalói képviselőkkel szemben.

VIII. Fejezet

VÁLASZTHATÓ SZABÁLYOK

A képviseleti testület összetétele, megalakítása és megszűnése

36. § (1) A képviseleti testület az európai szövetkezet, annak leányvállalatai, illetve telephelyei munkavállalóinak képviselőiből áll.

(2) A képviseleti testület megalakítására a 20. § (1) bekezdése, a 21. § (1)-(2) és (4) bekezdése, továbbá a 22. § rendelkezései megfelelően irányadók.

37. § A képviseleti testület megalakítását követően haladéktalanul tájékoztatni kell az európai szövetkezet igazgatóságát (igazgatótanácsát) a képviseleti testület tagjainak nevééről és elérhetőségéről, valamint arról, hogy a tag melyik részt vevő jogalany, leányvállalat vagy telephely munkavállalója. Az igazgatóság (igazgatótanács) ezekről az adatokról haladéktalanul tájékoztatja az európai szövetkezet valamennyi leányvállalatának, telephelyének ügyvezető szervét, valamint a munkavállalók képviseleti szerveit.

38. § (1) A képviseleti testület megbízatása három évre szól.

(2) A képviseleti testület megszűnik, ha

- a) az európai szövetkezet jogutód nélkül megszűnik,
- b) megbízatási ideje lejárt,
- c) visszahívják,
- d) tagjainak száma bármely okból több mint egyharmaddal csökkent.

(3) A képviseleti testület visszahívásáról szavazást kell tartani, ha azt a választásra jogosult munkavállalók legalább harminc százaléka – írásban – indítványozza. A szavazás érvényes, ha ezen a választásra jogosult munkavállalók több mint fele részt vett. A visszahíváshoz a leadott érvényes szavazatok több mint kétharmada szükséges. Visszahívásra irányuló indítvány egy éven belül ismételt nem tehető.

(4) A képviseleti testület visszahívására a megválasztására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

(5) A képviseleti testületet olyan időben kell megválasztani, hogy a korábbi képviseleti testület megbízatásának lejártát követően működését azonnal megkezdhesse. Ha a képviseleti testület a (2) bekezdés c)-d) pontban meghatározott okból szűnt meg, három hónapon belül új képviseleti testületet kell választani.

39. § (1) A képviseleti testület tagjának megbízatása megszűnik, ha

- a) lemond;
- b) megbízatásának ideje lejárt;
- c) visszahívják;
- d) az európai szövetkezetnél, valamely leányvállalatánál vagy telephelyén munkáltatói jogok gyakorlására válik jogosulttá;
- e) munkaviszonya megszűnik;
- f) az a leányvállalat vagy telephely, amelyhez a képviselő tartozik, megszűnik.

(2) A képviseleti testület tagjának visszahívására a tagot jelölő üzemi tanács (központi üzemi tanács) jogosult. A tag visszahívásához a leadott érvényes szavazatok több mint fele szükséges. A visszahívásról szavazást kell tartani, ha ezt a tagot jelölő üzemi tanács tagjainak legalább harminc százaléka javasolja. Visszahívásra irányuló indítvány hat hónapon belül ismételen nem tehető.

(3) Ha a képviseleti testület belföldön lévő leányvállalatánál vagy telephelyén választott tagjának megbízatása a képviseleti testület megbízatásának lejártá előtt megszűnik, helyére a belföldön választott póttag lép.

A képviseleti testület működése

40. § (1) A képviseleti testület tagjai közül elnököt és elnökhelyettest választ.

(2) Ha a képviseleti testület legalább tizenöt tagból áll, háromtagú ügyvezető bizottságot választ. A bizottságnak tagja a képviseleti testület elnöke. Az elnököt és a két tagot különböző tagállamokból kell választani.

(3) A képviseleti testület akkor határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van. A testület elfogadja saját ügyrendjét. Ha az ügyrend eltérően nem rendelkezik, a képviseleti testület határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza meg.

41. § (1) A képviseleti testület – munkájának segítésére – szakértőt vehet igénybe.

(2) A képviseleti testület működésével kapcsolatban felmerülő indokolt és szükséges költségeket (tárgyalások szervezése, szakértői és tolmácsdíj, utazási és szállásköltség stb.) az európai szövetkezet viseli. Ugyanígy köteles biztosítani a testület tagjainak a feladatuk megfelelő ellátásához szükséges pénzügyi és dologi eszközöket. Az európai szövetkezet által viselt költségek mértékének megállapítására a Munka Törvénykönyvének 63. §-át megfelelően alkalmazni kell.

42. § (1) A képviseleti testület megalakítását követően, a testület kérésére az európai szövetkezet igazgatósága (igazgatótanácsa) – legfeljebb – évente megvizsgálja, hogy az egyes tagállamokban foglalkoztatott munkavállalói létszám a 36. §-ban foglaltakhoz képest változott-e oly mértékben, amely a képviseleti testület létszámának, illetve összetételének a

változását indokolja. A vizsgálat eredményéről a képviseleti testületet az igazgatóság (igazgatótanács) tájékoztatja.

(2) Ha a képviseleti testület létszámának, illetve összetételének megváltoztatása indokolt, a testület kezdeményezi, hogy az érintett tagállamokban megfelelő létszámú tagot válasszanak. Az új választással megszűnik az adott tagállamban foglalkoztatott munkavállalók képviseletét ellátó tag megbízatása.

43. § (1) Megalakításától számított legkésőbb négy év elteltével a képviseleti testület köteles vizsgálatot lefolytatni, és határozatot hozni arról, hogy a 31. § szerinti megállapodás megkötése érdekében tárgyalást kezdeményez-e az európai szövetkezet igazgatóságával (igazgatótanácsával) vagy a továbbiakban is a 36-51. § szerinti szabályokat alkalmazza.

(2) Ha a képviseleti testület tárgyalások kezdeményezéséről határoz, a 26-31. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.

(3) Ha a törvényben megállapított határidő alatt a megállapodás nem jön létre, a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonására továbbra is a 36-51. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

A munkavállalók tájékoztatása és a konzultáció szabályai

44. § A képviseleti testület hatásköre csak olyan kérdésekre terjed ki, amelyek az európai szövetkezetet, annak egy másik tagállamban lévő leányvállalatát vagy telephelyét érintik, továbbá amelyek meghaladják az egyes tagállamokban működő döntéshozó szervek hatáskörét.

45. § (1) Az európai szövetkezet igazgatósága (igazgatótanácsa) a képviseleti testület megalakulását, és a 37. § szerinti tájékoztatást követően haladéktalanul első tárgyalásra hívja meg a képviseleti testület tagjait. A képviseleti testület jogosult évente egy alkalommal az igazgatósággal (igazgatótanáccsal) ülést tartani annak érdekében, hogy tájékoztatást kapjon és konzultáljon az igazgatóság (igazgatótanács) által összeállított jelentés alapján az európai szövetkezet gazdasági helyzetéről és annak várható alakulásáról. Az ülés időpontjában és helyszínében az igazgatóság (igazgatótanács) és a képviseleti testület előzetesen megállapodik, és arról az igazgatóság (igazgatótanács) tájékoztatja a leányvállalatok, telephelyek ügyvezető szerveit.

(2) Az igazgatóság (igazgatótanács) és a képviseleti testület megállapodása alapján egy éven belül több ülés is tartható.

(3) Az európai szövetkezet igazgatósága (igazgatótanácsa) az ülést megelőző legalább 15 nappal a képviseleti testület rendelkezésére bocsátja az igazgatóság (igazgatótanács), illetve a felügyelőbizottság üléseinek napirendjét, valamint a közgyűlés elé terjesztett valamennyi dokumentum másolatát.

46. § (1) Az európai szövetkezet gazdasági helyzetéről és annak várható alakulásáról történő tájékoztatás és konzultáció keretében, a 45. § szerinti jelentés kiterjed különösen

- a) az európai szövetkezet szerkezetére, valamint gazdasági és pénzügyi helyzetére;
- b) az üzleti tevékenység, a termelés (szolgáltatás), valamint az értékesítés várható fejlődésére;

- c) a foglalkoztatási helyzetre és annak várható alakulására;
- d) a befektetésekre és befektetési programokra;
- e) a szervezetet érintő lényeges változásokra;
- f) az egyesülésre;
- g) az új munkamódszerek és termelési eljárások bevezetésére;
- h) a vállalkozások, telephelyek vagy a működés szempontjából lényeges üzem-, illetve üzletrészek, továbbá a termelés áthelyezésére;
- i) a vállalkozások, telephelyek vagy a működés szempontjából lényeges üzem-, illetve üzletrészek tevékenységének csökkentésére vagy megszüntetésére;
- j) a csoportos létszámcsökkentésre;
- k) az európai szövetkezet társadalmi felelősségvállalásával kapcsolatos döntésekre.

(2) Ha az európai szövetkezet igazgatósága (igazgatótanácsa) az (1) bekezdés h)-j) pontjaiban meghatározott, a munkavállalók érdekeit jelentős mértékben érintő intézkedés végrehajtását tervezi, köteles a döntést megelőzően legalább 15 nappal a képviseleti testületet tájékoztatni.

(3) Tekintet nélkül arra, hogy az európai szövetkezet igazgatósága (igazgatótanácsa) a (2) bekezdés szerinti kötelezettségének eleget tett-e, a képviseleti testület, illetve – sürgős esetben – az ügyvezető bizottság jogosult az igazgatósággal (igazgatótanáccsal), illetve az európai szövetkezet megfelelő szintű vezetésével tárgyalást kezdeményezni annak érdekében, hogy tájékoztatást kapjon és konzultáljon a munkavállalók lényeges érdekeit érintő rendkívüli körülményekről. Ha a tárgyaláson a képviseleti testület nevében az ügyvezető bizottság vesz részt, az ülésre meg kell hívni a képviseleti testület azon tagjait, akiket az intézkedéssel közvetlenül érintett munkavállalók választottak meg.

(4) Ha az európai szövetkezet igazgatósága (igazgatótanácsa) olyan döntést hoz, amely nincs összhangban a képviseleti testület – legkésőbb – a (3) bekezdés szerinti tárgyaláson kifejtett véleményével, a testület – a megállapodás elérése érdekében – 8 napon belül írásban kezdeményezheti újabb tárgyalás tartását. Az újabb tárgyalást a kezdeményezéstől számított 15 napon belül kell megtartani. Az újabb tárgyalás megtartásáig a döntés nem hajtható végre. Ha a képviseleti testület határidőn belül nem kéri az újabb tárgyalás megtartását, vagy a tárgyaláson nem jelenik meg, illetve ha a felek az újabb tárgyalás eredményeként sem jutnak megállapodásra, az igazgatóság (igazgatótanács) a működésére egyébként irányadó szabályok szerint jár el. Ha a tárgyaláson megállapodás jön létre, azt írásba kell foglalni.

(5) Ha az európai szövetkezet igazgatósága (igazgatótanácsa) a 45-46. §-ban meghatározott eljárás rendjét megsérti, a képviseleti testület az európai szövetkezet székhelye szerinti munkaügyi bírósághoz fordulhat. Mind az elsőfokon, mind a másodfokon eljáró bíróság a kérelemről nemperes eljárásban, tizenöt napon belül határoz. Ha a bíróság megállapítja az eljárás rendjének megsértését, elrendeli az eljárási cselekmény végrehajtását vagy megismétlését.

47. § (1) A képviseleti testület, illetve az ügyvezető bizottság tagjai a 45-46. § szerinti tárgyalás előtt jogosultak az igazgatóság (igazgatótanács) képviselőjének távollétében tanácskozni.

(2) Ha a tanácskozást az ügyvezető bizottság tartja, a tanácskozásra meg kell hívni a képviseleti testület azon tagjait, akiket az intézkedéssel közvetlenül érintett munkavállalók választottak meg.

48. § A képviseleti testületnek, illetve az ügyvezető bizottságnak a 45-46. § szerinti tárgyaláson részt vevő tagjai – az üzleti titok körén kívül – kötelesek tájékoztatni az európai szövetkezet, annak leányvállalatai, illetve telephelyei munkavállalói képviselőit a tájékoztatás, illetve a konzultáció tartalmáról és eredményéről.

A munkavállalói részvétel szabályai

49. § (1) Az európai szövetkezetnek, leányvállalatainak, illetve telephelyeinek munkavállalói az európai szövetkezet igazgatótanácsában vagy felügyelőbizottságában ugyanolyan arányban jogosultak küldöttről dönteni, amilyen arány a részt vevő jogalanyok közül abban volt, amely a munkavállalói részvétel legmagasabb szintjét biztosította.

(2) Ha az európai szövetkezet átalakulással jön létre, és a részt vevő szövetkezetre irányadó tagállami jog munkavállalói részvételt ír elő az igazgatótanácsban vagy a felügyelőbizottságban, a munkavállalói részvételt – az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően – az európai szövetkezet igazgatótanácsában vagy felügyelőbizottságában ezzel azonos arányban és módon kell biztosítani.

(3) Ha egyik részt vevő jogalanyban sem érvényesültek munkavállalói részvételi jogok, az európai szövetkezet nem köteles azt biztosítani.

(4) A munkavállalói küldötteket – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – a képviseleti testület választja, jelöli ki, ajánlja, az európai szövetkezet, annak leányvállalata vagy telephelye munkavállalói közül. A képviseleti testület jogosult a munkavállalói küldöttek visszahívására, valamint arra, hogy a más által javasolt személyek megválasztását ellenezze. A képviseleti testület dönt a munkavállalói küldöttek számára rendelkezésre álló helyek elosztásáról oly módon, hogy valamennyi tagállam munkavállalói képviselőhöz jussanak vagy a munkavállalók a tagállamok szerinti megoszlásuk arányában legyenek képviselve.

(5) A képviseleti testület úgy is határozhat, hogy a munkavállalói küldötteket – a munkavállalók tagállamok szerinti megoszlásának arányában – a munkavállalók választják, jelölik ki vagy ajánlják. Ebben az esetben a munkavállalók jogosultak a munkavállalói küldöttek visszahívására, valamint arra, hogy a más által javasolt személyek megválasztását ellenezzék. A képviseleti testületnek meg kell határoznia a munkavállalói küldöttek választására, jelölésére, ajánlására, ellenzésére, továbbá visszahívására vonatkozó eljárás szabályait.

(6) A képviseleti testület tagja nem választható, jelölhető, ajánlható munkavállalói küldöttnak.

50. § A munkavállalói küldötteket az igazgatótanácsban, illetve a felügyelőbizottságban a többi taggal azonos jogok illetik meg (ideértve a szavazati jogot is) és azonos kötelezettségek terhelik.

51. § (1) Ha a munkavállalói küldötteket megillető helyek elosztása következtében valamely tagállam munkavállalói nem jutnak képviselőhöz, a képviseleti testület e tagállamok egyikéből kijelöl egy küldöttet. Ebben az esetben az európai szövetkezet székhelye szerinti tagállam munkavállalóját előnyben kell részesíteni.

(2) Ha a belföldön foglalkoztatott munkavállalók képviselőire az igazgatótanácsban vagy a felügyelőbizottságban több hely áll rendelkezésre, az a leányvállalatok, telephelyek által foglalkoztatott munkavállalók arányában oszlik meg.

IX. Fejezet

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

52. § (1) E rész alkalmazásában

a) a munkavállalók bevonása: minden olyan mechanizmus, amely által a képviselői testület, a munkavállalói képviselők vagy a munkavállalók részt vehetnek az európai szövetkezet döntéseinek meghozatalában. A munkavállalók bevonása magában foglalja a munkavállalók tájékoztatását és a velük való konzultációt, továbbá – ha a 31. § alapján megkötött megállapodás vagy e törvény így rendelkezik – a munkavállalói részvétel jogának gyakorlását is;

b) munkavállalói képviselők: az üzemi tanács tagja és póttagja;

c) különleges tárgyaló testület: a 19-22. §-ban foglaltak szerint létrehozott testület, amely a részt vevő jogalanyok ügyvezető szerveivel tárgyal a munkavállalók bevonása szabályainak meghatározásáról;

d) képviselői testület: a munkavállalók képviselőit ellátó testület, amely a 31. § alapján megkötött megállapodás, vagy a 36-39. §-ban meghatározott szabályok szerint kerül megalakításra az európai szövetkezet, annak az Európai Közösség területén lévő leányvállalatai és telephelyei munkavállalóinak tájékoztatása és a velük való konzultáció céljából, továbbá, ha az európai szövetkezetben munkavállalói részvételi jogok állnak fenn, ezek gyakorlására;

e) tájékoztatás: a képviselői testület, illetve a munkavállalói képviselők tájékoztatása az európai szövetkezet igazgatósága, igazgatótanácsa (vagy az általa felhatalmazott más szerv) által olyan kérdésekben, amelyek

ea) az európai szövetkezetet,

eb) az európai szövetkezet egy másik tagállamban lévő leányvállalatát vagy telephelyét érintik, vagy

ec) meghaladják az egyes tagállamokban működő döntéshozó szervek hatáskörét;

f) konzultáció: a képviselői testület, illetve a munkavállalói képviselők és az európai szövetkezet igazgatósága, igazgatótanácsa (vagy az általa felhatalmazott más szerv) közötti párbeszéd és véleménycsere kialakítása;

g) munkavállalói részvétel: a képviselői testület, illetve a munkavállalói képviselők azon joga, hogy

ga) megválasszák vagy kijelöljék a felügyelőbizottság vagy az igazgatótanács egyes tagjait, vagy

gb) ajánlják, illetve ellenezzék a felügyelőbizottság vagy az igazgatótanács egyes tagjainak kinevezését;

h) a részvételi jogok csökkenése: az európai szövetkezet igazgatótanácsában vagy felügyelőbizottságában a g) pont szerinti munkavállalói részvétel alacsonyabb, mint a részt vevő jogalanyokban meglévő legmagasabb arány;

i) részt vevő jogalany: a Római Szerződés 48. cikkének második bekezdése szerinti társaságok, beleértve a szövetkezeteket is, valamint valamely tagállam joga szerint létrehozott és e jog szerint működő, az európai szövetkezet létrehozásában közvetlenül részt vevő jogalanyok;

j) *leányvállalat*: olyan gazdasági társaság vagy szövetkezet, amely felett a részt vevő jogalany vagy az európai szövetkezet meghatározó befolyást [52. § (4)-(8) bekezdés] gyakorol;

k) *érintett leányvállalat vagy telephely*: a részt vevő jogalany olyan leányvállalata vagy telephelye, amelyre nézve javasolják, hogy az európai szövetkezet alapításával annak leányvállalatává vagy telephelyévé váljon;

l) *ügyvezető szerv*: a szövetkezet igazgatósága vagy igazgatótanácsa, a részvénytársaság igazgatósága vagy igazgatótanácsa, a korlátolt felelősségű társaság ügyvezetője, továbbá más jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet ügyvezetése;

m) *belföldön foglalkoztatott munkavállaló*: a részt vevő jogalanyok, az európai szövetkezet, illetve ezek leányvállalatai vagy telephelye által Magyarország területén foglalkoztatott munkavállaló – ideértve a Munka Törvénykönyve 76/C. §-ának (2) bekezdésében foglalt esetet is –, tekintet nélkül arra, hogy az európai szövetkezet székhelye Magyarországon vagy külföldön van.

(2) Az (1) bekezdés e) pontja szerinti tájékoztatásnak olyan időben, módon és tartalommal kell történnie, hogy a képviseleti testületnek, illetve a munkavállalói képviselőknek elegendő ideje és ismerete legyen a lehetséges hatások elemzésére, és ha szükséges, az igazgatósággal, igazgatótanáccsal (vagy az általa felhatalmazott más szervvel) való konzultáció előkészítésére.

(3) Az (1) bekezdés f) pontja szerinti konzultáció rendjét úgy kell kialakítani, hogy az lehetővé tegye a képviseleti testület, illetve a munkavállalói képviselők számára, hogy a kapott tájékoztatás alapján olyan időben nyilváníthassanak véleményt az európai szövetkezet igazgatósága, igazgatótanácsa által tervezett intézkedésekről, hogy e vélemény a döntéshozatal során még figyelembe vehető legyen. Konzultációnak az (1) bekezdés ea)-ec) pontjaiban meghatározott kérdésekben van helye.

(4) Az (1) bekezdés j) pontja alkalmazásában a meghatározó befolyás fennállását – az (5)-(6) bekezdésben foglalt kivétellel – az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, ha a részt vevő jogalany vagy az európai szövetkezet egy gazdasági társaság vagy szövetkezet (a továbbiakban együtt: ellenőrzött társaság) tekintetében közvetlenül vagy közvetve

a) az ellenőrzött társaság jegyzett tőkéjének többségével, vagy
b) az ellenőrzött társaságban való részesedéshez kapcsolódó szavazatok többségével rendelkezik, illetve

c) az ellenőrzött társaság ügyvezető vagy felügyelő szerve tagjai több mint a felének kijelölésére jogosult.

(5) Nem vélelmezhető meghatározó befolyás a csődeljárás, a felszámolási eljárás, valamint a végelszámolás körében a felszámoló, illetve a végelszámoló által tett intézkedés alapján.

(6) A részt vevő jogalany, illetve az európai szövetkezet nem minősül meghatározó befolyással rendelkezőnek a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 1989. december 21-i 4064/89/EGK tanácsi rendelet 3. cikke (5) bekezdésének a) és c) pontja szerinti esetekben.

(7) A (4) bekezdés b) és c) pontja alkalmazásában a részt vevő jogalany, illetve az európai szövetkezet szavazati, illetve kijelölési jogaként kell számításba venni minden más, általa ellenőrzött társaságot megillető jogot, továbbá minden olyan személy vagy testület jogait, aki,

illetve amely a saját nevében, de a részt vevő jogalany, illetve az európai szövetkezet vagy az általuk ellenőrzött másik társaság javára jár el.

(8) Ha a (4) bekezdésben meghatározott feltételeknek ugyanazon vállalkozáscsoporthoz tartozó két vagy több részt vevő jogalany, illetve európai szövetkezet is megfelel, az ellenkező bizonyításáig azt a részt vevő jogalanyt, illetve európai szövetkezetet kell meghatározó befolyással rendelkezőnek tekinteni, amely a (4) bekezdés c) pontja szerinti feltételnek megfelel.

HARMADIK RÉSZ

ZÁRÓ, MÓDOSÍTÓ ÉS HATÁLYON KÍVÜL HELYEZŐ RENDELKEZÉSEK

X. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

53. § (1) E törvény – a (2) és (3) bekezdésben foglaltak kivételével – 2006. augusztus 18. napján lép hatályba.

(2) E törvény 58. §-ának (2) bekezdése a törvény kihirdetését követő napon lép hatályba.

(3) E törvény 58. §-ának (3) bekezdése 2007. január 1-jén lép hatályba.

54. § (1) Ez a törvény az európai szövetkezet (SCE) statútumáról szóló, 2003. július 22-i, 1435/2003/EK tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

(2) Ez a törvény az európai szövetkezet statútumának a munkavállalói részvétel tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2003. július 22-i 2003/72/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

XI. Fejezet

MÓDOSÍTÓ ÉS HATÁLYON KÍVÜL HELYEZŐ RENDELKEZÉSEK

A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása

55. § A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 349. §-ának (2) bekezdése d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Az (1) bekezdés szerinti munkaügyi pernek minősül:]

„d) az európai részvénytársaságban, valamint az európai szövetkezetben a munkavállalók döntéshozatalba történő bevonására vonatkozó szabályok megsértésére”

[alapított igény érvényesítése.]

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény módosítása

56. § A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. §-ának c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[685. § E törvény alkalmazásában]

„c) gazdálkodó szervezet: az állami vállalat, az egyéb állami gazdálkodó szerv, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az európai szövetkezet, a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, a közhasznú társaság, az egyes jogi személyek vállalata, a leányvállalat, a vízgazdálkodási társulat, az erdőbirtokossági társulat, a végrehajtói iroda, továbbá az egyéni vállalkozó. Az állam, a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv, az egyesület, a köztisztviselő, valamint az alapítvány gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira is a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, kivéve, ha a törvény e jogi személyekre eltérő rendelkezést tartalmaz;”

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosítása

57. § A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 52. §-a 22. pontjának g) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[52. § E törvény alkalmazásában:
22. nettó árbevétel:]*

„g) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepénél, valamint a külföldi székhelyű európai részvénytársaság és európai szövetkezet magyarországi telephelyénél, továbbá egyéb más külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi telephelyénél: a fióktelep (telephely) számviteli beszámolója (ha a telephelynek számviteli beszámolóképzési kötelezettsége nincs, akkor nyilvántartásai, bizonylatai) alapján kimutatott, az a) pont szerinti, - illetve ha a külföldi székhelyű vállalkozás a b), c) és e) alpontok valamelyikében említett szervezet, akkor az ott meghatározottak szerinti - nettó árbevétel. Amennyiben a fióktelep (telephely) szerepel a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által a kockázati tőkebefektetésekről, a kockázati tőketársaságokról, valamint a kockázati tőkealapokról szóló törvény előírásai szerint vezetett nyilvántartásban, akkor a j) alpont szerinti nettó árbevétel,”

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosítása

58. § (1) A Cstv. 3. §-a (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[3. § (1) E törvény alkalmazásában]

„a) gazdálkodó szervezet: az állami vállalat, a tröszt, az egyéb állami gazdálkodó szerv, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az európai szövetkezet, a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, a közhasznú társaság, az egyes jogi személyek vállalata, a leányvállalat, a vízgazdálkodási társulat (a víziközmű-társulat kivételével), az erdőbirtokossági társulat, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár, az egyesülés, ideértve az európai gazdasági egyesülést is, a végrehajtói iroda, a sportegyesület, valamint mindazon jogi személyek vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok, amelyek fő érdekeltségeinek központja a Tanács fizetésképtelenségi eljárásokról szóló 1346/2000/EK rendelete alapján az Európai Unió területén található;”

(2) A Cstv. 57. § (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(1) A gazdálkodó szervezetnek a felszámolás körébe tartozó vagyonából a tartozásokat a következő sorrend figyelembevételével kell kielégíteni:]

„b) a felszámolás kezdő időpontja előtt zálogjoggal biztosított követelések - ideértve az önálló zálogjogot, valamint azt a követelést is, amely kizárólag a zálogtárgyból történő kielégítés tülésére irányul (dologi kötelezettség) - a zálogtárgy értékének erejéig, figyelembe véve a 49/D. § (1) bekezdése alapján már kifizetett összeget is; ha a zálogtárgyat több zálogjog terheli, akkor a kielégítés sorrendjére a Ptk. 256. §-ának (1) bekezdése az irányadó; e rendelkezés alkalmazásában a zálogjoggal biztosított követelésekkel azonos elbírálás alá esik az a követelés, amelynek végrehajtására az ingóságot lefoglalták, illetve a végrehajtási jogot a felszámolás kezdő időpontjáig [28. § (2) bekezdés e) pont] bejegyezték,”

(3) A Cstv. 57. § (1) bekezdésének b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A gazdálkodó szervezetnek a felszámolás körébe tartozó vagyonából a tartozásokat a következő sorrend figyelembevételével kell kielégíteni:]

„b) a felszámolás kezdő időpontja előtt vagyont terhelő zálogjoggal biztosított követelések a zálogtárgy értékének erejéig, figyelembe véve a 49/D. § (2) bekezdése alapján már kifizetett összeget is; ha a vagyont több zálogjog terheli, akkor a kielégítés sorrendjére a Ptk. 256. §-ának (1) bekezdése az irányadó,”

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény módosítása

59. § (1) A Ctv. 24. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Szövetkezet, európai szövetkezet, európai gazdasági egyesülés, külföldi vállalkozás magyarországi fióktelepe, és külföldiek magyarországi kereskedelmi képviselője esetében a jegyzett tőke (illetve a jegyzett tőkeként bejegyzett összeg) változását - a változások számától függetlenül - évente legalább egy alkalommal kötelező a cégbíróságnak bejegyzés és közzététel végett bejelenteni.”

(2) A Ctv. 28. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Európai szövetkezet esetében a cégjegyzék a 24-26. §-ban meghatározottakon túlmenően tartalmazza az európai szövetkezet ügyvezetésének típusát (igazgatóság, ügyvezető elnök vagy igazgatótanács).”

(3) A Ctv. 28. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha az európai gazdasági egyesülés vagy az európai részvénytársaság, illetve az európai szövetkezet törlésére székhelyáthelyezés következtében kerül sor, a cégbíróság a cégjegyzékbe bejegyzési az európai gazdasági egyesülés, illetve az európai részvénytársaság vagy az európai szövetkezet új székhelyét, a nyilvántartását végző hatóságot és az európai gazdasági egyesülés, az európai részvénytársaság, illetve az európai szövetkezet nyilvántartási számát.”

(4) A Ctv. 60. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az európai szövetkezet alapítása során az (1)-(3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően kell alkalmazni.”

(5) A Ctv. 2. számú melléklete e törvény *melléklete* szerint módosul.

60. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

- a) az egyes polgári jogi szabályok módosításáról szóló 1984. évi 33. törvényerejű rendelet 6. §-a;
- b) a Polgári Törvénykönyv módosításáról szóló 1988. évi XXV. törvény 4. §-a;
- c) a Polgári Törvénykönyv egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló 1993. évi XCII. törvény 39. §-a;
- d) az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény 76. §-ának (2) bekezdése;
- e) az erdőbirtokossági társulatról szóló 1994. évi XLIX. törvény 41. §-ának (1) bekezdése;
- f) a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 130.§-ának (3) bekezdése;
- g) az adótörvények, a számviteli törvény és egyes más törvények módosításáról szóló 1998. évi XXXIII. törvény 61. §-a és az azt megelőző alcím;
- h) a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény és a kapcsolódó jogszabályok módosításáról szóló 2000. évi CXXXVI. törvény 173. §-ának (1) bekezdése;
- i) az európai gazdasági egyesülésről, valamint a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény és a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2003. évi XLIX. törvény 32. §-a és az azt megelőző alcím, továbbá 33. §-a és az azt megelőző alcím;
- j) a sportról szóló 2004. évi I. törvény 80. §-a (2) bekezdésének b) pontja;
- k) az egyes pénzügyi tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2004. évi XXVII. törvény 45. §-ának (1) bekezdése;
- l) az európai részvénytársaságról szóló 2004. évi XLV. törvény 54. §-a és az azt megelőző alcím, továbbá 56. §-a és az azt megelőző alcím;
- m) a lakásszövetkezetekről szóló 2004. évi CXV. törvény 61. §-a és az azt megelőző alcím;
- n) a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról szóló 2006. évi VI. törvény 1. §-a.

A Ctv. 2. számú mellékletének II. 10. pontja helyébe a következő szöveg lép:

- „10. az európai szövetkezet esetén
- a) bejegyzéséhez (változásbejegyzéséhez) szükséges okiratok:
    - aa) a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonásáról szóló megállapodás, vagy
    - ab) a különleges tárgyaló testület határozata arról, hogy a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonásáról nem kezdenek tárgyalásokat vagy a megkezdett tárgyalásokat berekesztik, vagy
    - ac) az európai szövetkezet alapításában résztvevők közös nyilatkozata arról, hogy a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonásának szabályairól – külön törvényben meghatározott határidőn belül – a különleges tárgyaló testülettel megállapodás nem jött létre;
  - b) európai szövetkezet átalakulással (egyesüléssel) történő alapításának bejegyzéséhez szükséges további okiratok:
    - ba) az érintett szövetkezetek közgyűlésének határozatai az átalakulásról,
    - bb) az átalakuló (jogelőd) szövetkezet vagyonszám-tervezete és vagyonszám-tervezete,
    - bc) az átalakulással létrejövő európai szövetkezet vagyonszám-tervezete és vagyonszám-tervezete,
    - bd) az átalakulási vagy egyesülési szerződés,
    - be) az átalakulásra vonatkozó közlemények Céglépcsőben való megjelenését igazoló okiratok (lappéldányok);
  - c) az európai szövetkezet egyesüléssel történő alapítása esetén valamennyi érintett tagállam hatóságának tanúsítványa arról, hogy az egyesülésre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket betartották,
  - d) ha az európai szövetkezet a székhelyét Magyarországra helyezi át, a külföldi nyilvántartó hatóság tanúsítványát arról, hogy az európai szövetkezet a székhelyát helyezésre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket betartotta.”

Általános indokolás

1. Az Európai Tanács 2003-ben elfogadta az európai szövetkezet (SCE) statútumáról szóló 2003. július 22-i, 1435/2003/EK tanácsi rendeletet (a továbbiakban: Rendelet) és az európai szövetkezet statútumának a munkavállalói részvétel tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2003. július 22-i, 2003/72/EK tanácsi irányelvet (a továbbiakban: Irányelv).

E jogszabályok megalkotására nem minden előzmény nélkül került sor. E közösségi jogszabályok egy olyan közösségi szintű jogalkotási folyamat részét képezik, amelynek legfőbb jellemzője, hogy a közösségi jog talaján álló, tehát nem a tagállami jog rendelkezésein alapuló vállalkozási formákat hoz létre, teremt meg alapításuk jogalapját. Az SCE-n kívül e körbe tartozik az európai gazdasági egyesülés és az európai részvénytársaság. Hosszabb távon azonban más szupranacionális formák szabályozása is várható.

Az SCE sui generis jogi személy forma, amely a nemzeti jogi szabályozás alapján működő szövetkezetek mellett, kiegészítő jelleggel alapítható. A nemzeti jogok szerint alapított szövetkezetektől szupranacionális jellegében különbözik, tehát abban, hogy alapítására nem a belső jogi normák, hanem a közösségi jog ad felhatalmazást, illetve működésének szabályait is – túlnyomórészt – ez utóbbi határozza meg.

2. A közösségi jog által támasztott jogalkotási feladat alapvetően két egységre bontható. Egyrészt a Rendelet felhatalmazása alapján, annak szabályait kiegészítendő, meg kell (lehet) alkotni bizonyos normákat, másrészt, az Irányelv implementációja során a kollektív munkajog körébe tartozó szabályozást kell kialakítani.

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 4. §-a úgy rendelkezik, hogy mind a gazdálkodó szervezetek jogállása, mind a munkaviszonnyal kapcsolatos alapvető kérdések törvényi szabályozási szintre tartoznak, így egyértelmű, hogy az implementációs kötelezettség teljesítése során megalkotandó új szabályokat az Országgyűlésnek kell elfogadnia.

Az európai részvénytársasággal összefüggő belső jogalkotási módszerre figyelemmel az európai szövetkezetek vonatkozásában is az a megoldás látszik célszerűnek, hogy a magyar jogi szabályozás az SCE-re vonatkozó rendelkezéseket egységesen tartalmazza, tehát egy törvény rendezze az SCE-re vonatkozó konkrét szabályok mellett a munkajog tárgykörébe tartozó kérdéseket is.

Meg kell jegyezni, hogy a munkavállalók bevonását szabályozó Irányelv kevés opcionális rendelkezést tartalmaz, alig enged mozgásteret a tagállami jogalkotásnak. A hazai szabályozás feladata ezért leginkább abban merült ki, hogy a törvényt, az irányelvi rendelkezéseket némileg pontosítva, a magyar szabályozási rendszerbe illesztve alkossa meg.

A hatályos szövetkezeti szabályozás érelmében a már működő szövetkezetek részben az 1992. évi I. törvény, illetve a 2000. évi CXLI. törvény hatály alá tartoznak. E szabályozási kötelességet szünteti meg a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény (a továbbiakban: Sztv.), kimondva, hogy a már működő szövetkezetek 2007. június 30. napjáig kötelesek alapszabályukat az új előírásoknak megfelelően módosítani vagy gazdasági társasággá átalakulni. Figyelemmel arra, hogy 2007. június 30. napjáig nem tekinthetőek egységes

szabályozás alá tartozónak a már működő hazai szövetkezetek, nem volt indokolt, hogy az európai szövetkezetre vonatkozó szabályozás a magyar szövetkezetekre vonatkozó jogszabályokba kerüljön elhelyezésre.

Az Sztv. ugyanakkor – hatályba lépésének időpontjától, vagyis 2006. augusztus 1. napjától – alkalmas arra, hogy az európai szövetkezetekre vonatkozó szabályozás körében mint székhely szerinti tagállami előírás kerüljön megjelölésre.

3. Az SCE-re vonatkozó jogi szabályozás célja, hogy a tagállamok nemzeti joga szerint alapított szövetkezetek, illetve egyéb részt vevő jogalanyok egy olyan európai szövetkezeti formát hozhassanak létre, ami a tagállamokban közvetlenül alkalmazandó közösségi rendelet szerint jön létre és működik.

Az SCE alapvető célja tagjai szükségleteinek kielégítése és/vagy tagjai gazdasági és szociális tevékenységeinek fejlesztése, különösen a tagokkal kötött olyan megállapodások útján, amelyek célja árukkal vagy szolgáltatásokkal történő ellátás. Az SCE célja lehet továbbá tagjai szükségleteinek oly módon történő kielégítése, hogy a fenti módon előmozdítsa tagjainak gazdasági tevékenységben, egy vagy több SCE-ben és/vagy nemzeti szintű szövetkezetben való részvételét [1. cikk (3) bek.].

Az SCE jogi személy [1. cikk (5) bek.], a cégjegyzékbe való bejegyzéssel jön létre, legalább 30.000 € jegyzett tőkével. Ha a tagállami jogszabályok egyes, speciális tevékenységet folytató szövetkezetre ennél magasabb minimum tőkét állapítanak meg (pl. hitelintézetek), akkor ezek a követelmények az ilyen tevékenységet folytató SCE-re is irányadók [3. cikk (3) bek.]. Az SCE tőkéje részjegyekre oszlik.

Amennyiben a szövetkezet alapszabálya eltérően nem rendelkezik, az SCE alapításakor egyetlen tag felelőssége sem haladhatja meg az általa jegyzett összeg mértékét. Amennyiben az SCE tagjainak felelőssége korlátozott, az SCE elnevezésében fel kell tüntetni a „korlátolt felelősségű” kifejezést.

Alapvető jelentőségű az a tény, hogy az SCE székhelye a Közösségen belül szabadon megválasztható anélkül, hogy az a meglévő szövetkezet megszüntetését, vagy új szövetkezet alapítását kívánná meg (7. cikk).

4. A törvényjavaslat nemcsak a Rendelet végrehajtását szolgálja, hanem egyúttal a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonását szabályozó 2003/72/EK tanácsi irányelv szabályainak való megfelelést is biztosítja.

Az Irányelv és a Rendelet szoros kapcsolatban állnak egymással. A Rendelet preambuluma (17) bekezdése kimondja, hogy az Irányelv rendelkezései a Rendelet elválaszthatatlan részét képezik, és a két uniós jogi aktust együttesen kell alkalmazni. A Rendelettel szerves egységet képező, azt kiegészítő Irányelv az SCE megalakulása és működése során a munkavállalók transznacionális tájékoztatását és a velük való konzultációt, továbbá a részvételüket biztosító alapvető követelményeket fogalmazza meg.

Az Irányelv egységes jogszabályi keretet kíván teremteni annak érdekében, hogy a különböző tagállamokban bejegyzett jogalanyok közösségi szinten képesek legyenek megtervezni és végrehajtani üzleti vállalkozásuk átszervezését. A szabályok azt is garantálják, hogy az SCE

létrehozása nem vonja maga után az alapító jogalanyokon belül a munkavállalók bevonása már meglévő gyakorlatának megszűnését vagy háttérbe szorulását.

Az Irányelv szabályainak jelentőségét az is alátámasztja, hogy a Rendelet kimondja, hogy az SCE bejegyzésének feltétele annak vizsgálata, hogy milyen formában valósul meg a munkavállalóknak a döntéshozatali rendbe történő bevonása [11. cikk (2) bekezdés]. Az Irányelv szabályait az SCE alapszabálya sem írhatja felül, vagy módosíthatja [11. cikk (4) bekezdés], tehát a munkavállalók bevonására vonatkozó szabályoknak – az Irányelv által meghatározott valamely módon – feltétlenül érvényesülniük kell.

Az Irányelv 1. cikkének (2) bekezdése szerint minden SCE-re nézve a munkavállalók bevonását biztosító szabályokat kell felállítani, méghozzá a 3-6. cikkekben leírt egyeztető eljárással, továbbá a 7. cikkben meghatározott körülmények fennállása esetén az Irányelv mellékletében foglaltakkal összhangban.

Kiemelendő, hogy az Irányelvben meghatározott tájékoztatási, konzultációs és részvételi jogok transznacionális jellegűek. Az alapító jogalanyokban meglévő, nemzeti jog által szabályozott konzultációs, tájékoztatási és részvételi jogok – az Irányelv alkalmazására tekintet nélkül – az adott tagállam szintjén fennmaradnak, akkor is, ha az adott társaság az SCE alapításával annak leányvállalatává válik, illetve ha az alapító jogalany leányvállalata vagy telephelye válik az SCE leányvállalatává vagy telephelyévé.

Az Irányelv értelmében három módja van a munkavállalóknak az SCE döntéshozatali rendjébe történő bevonására: a tájékoztatás, a konzultáció és a részvétel.

5. A Rendelet közvetlen alkalmazását, valamint a kiegészítő Irányelv átvételét a magyar jogalkotónak 2006. augusztus 18-ig kell biztosítania.

Részletes indokolás

ELSŐ RÉSZ

AZ EURÓPAI SZÖVETKEZET ALAPÍTÁSA, SZERVEZETE ÉS MEGSZŪNÉSE

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Hatály

Az 1. §-hoz

Azon kérdésekben, amelyeket a Rendelet nem szabályoz, nem utalja az SCE alapszabályára, vagy nem hívja fel közvetlenül a tagállami szövetkezeti (egyres esetekben a részvénytársasági) jogot, a törvény rendelkezései az irányadók. Ennek megfelelően az 1. § (1) bekezdése kimondja, hogy a magyarországi székhelyű SCE alapítására, szervezetére, működésére és megszűnésére a Rendeletet és a törvényben meghatározott szabályokat kell alkalmazni.

Ugyanakkor, a törvénynek vannak olyan rendelkezései is, amelyeket az SCE magyarországi székhelyű, vagy Magyarországon honos alapítójára akkor is alkalmazni kell, ha a létrejövő szövetkezet székhelye külföldön van [1. § (2) bekezdés]. Ilyen például az egyesülés, a kisebbségi tagokkal való elszámolás szabályai, hitelezővédelmi szabályok.

A magyarországi székhelyű SCE alapítása és működése során a munkavállalóknak a szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonását a törvény második részében foglalt szabályok szerint kell biztosítani.

Figyelemmel arra, hogy 2007. június 30. napjával a magyarországi székhelyű szövetkezetekre már egységes szabályozás, a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény (Sztv.) rendelkezései lesznek irányadóak, a törvény úgy rendelkezik, hogy ahol a törvény székhely szerinti tagállamnak, vagy az érintett tagállamnak a szövetkezetekre vonatkozó jogszabályaira utal, azon – belföldi székhelyű SCE vagy alapító esetében – az Sztv-t, illetve annak végrehajtási rendeleteit kell érteni.

A rendelet számos szabályozási kérdésben a székhely szerinti tagállamnak, illetve az érintett tagállamnak a részvénytársaságokra vonatkozó anyagi jogi és eljárásjogi jogszabályira utal. A magyar társasági jog a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvénnyel (a továbbiakban: új Gt.), az eljárásjogi szabályozás a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvénnyel (a továbbiakban: új Ctv.) újrakodifikálásra került, így a részvénytársasági jogot ezen új törvények megjelölésével kell meghatározni. Az új Gt. és Ctv. 2007. július 1-jén lép hatályba.

A javaslat 1. § (7) és (8) bekezdései egyértelművé teszik, hogy amennyiben törvény valamely tevékenység folytatására szövetkezeti formát ír elő, illetve amennyiben törvény valamely tevékenység végzését szövetkezeti formában lehetővé teszi, azon az európai szövetkezeti formát is érteni kell, illetve egyértékűvé teszi az európai szövetkezet tagjainak, vezető tisztségviselőinek jogviszonyát a szövetkezet tagjáéval, vezető tisztségviselőjével.

Nyilvántartásba vétel

A 2. §-hoz

A javaslat 2. §-a rögzíti, hogy az európai szövetkezet alapításának nyilvántartásba vételére, valamint az európai szövetkezetre vonatkozó cégeljárásra a Ctv. irányadó. A Ctv. tartalmazza azon speciális feltételeket, amelyek az SCE bejegyzéséhez szükségesek.

A cégbíróság hatásköre

A 3. §-hoz

A Rendelet 78. cikk (2) bekezdése a tagállam kötelezettségévé teszi, hogy kijelölje azt a hatóságot, amely a 7., 21., 29., 30., 54. és 73. cikkben meghatározott esetekben eljár.

A hivatkozott cikkek a székhelyáthelyezés, az alapítás (cégbejegyzés), egyesüléssel történő alapítás, a közgyűlés hatóság általi összehívása, valamint az SCE alapítására vonatkozó előírások megsértése jogkövetkezményeinek alkalmazására vonatkozó szabályokat tartalmazzák. Ebből következően, minden esetben olyan kérdésekről van szó, amelyek összhangban állnak a cégbíróság Ctv.-ben meghatározott regisztráló hatósági, valamint a

törvényességi felügyeleti eljárással kapcsolatos feladataival. A 78. cikk (2) bekezdése alapján tehát kompetens hatóságként a cégbíróságot kell megnevezni. Erre vonatkozóan a javaslat 3. §-a rendelkezik a cégbíróság hatásköréről.

A Rendelet 73. cikkében meghatározott esettel összefüggésben rendelkezik a javaslat arról, hogy a törvényes működés helyreállításához szükséges eljárást a cégbíróság folytatja le [73. cikk (1) és (2) bek.], azonban annak sikertelensége esetén az SCE felszámolását a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 6. §-ára figyelemmel az SCE székhelye szerint illetékes megyei (fővárosi) bíróság rendeli el.

II. Fejezet

AZ EURÓPAI SZÖVETKEZET ALAPÍTÁSA

Székhely

A 4. §-hoz

A Rendelet 6. cikke főszabályként kimondja, hogy az SCE székhelyének a Közösség területén, abban a tagállamban kell lennie, ahol a szövetkezet központi ügyintézésének a helye található. Ezen túlmenően a tagállamok előírhatják az illetékességi területükön bejegyzett SCE-re, hogy a szövetkezet székhelye és központi ügyintézés helye nemcsak egy tagállamban, hanem ugyanazon a helyen (címen) legyen.

Az új Ctv. 7. §-a szerint a cég székhelye a központi ügyintézés helye. Ez kifejezetten a székhely elvét követő szabályozás. A Rendelet által megfogalmazott opcionális rendelkezés alapján, a belső joggal való összhang megteremtése érdekében, a javaslat 4. §-a a magyar székhellyel létrejövő SCE-re ugyanezt az előírást tartalmazza.

Az európai szövetkezet egyesüléssel történő alapítása

Az 5. §-hoz

A javaslat 5. §-ra tartalmazza az SCE egyesüléssel történő alapításával összefüggő szabályokat. A Rendelet 28. cikk (1) bekezdése az egyesülő szövetkezetek hitelezőinek, illetve kötvénytulajdonosainak védelme körében az SCE székhelye szerinti jognak a részvénytársaságok egyesülésekor érvényesülő szabályait rendeli alkalmazni. A tagállamnak e körben tehát nincs jogalkotási hatásköre, feladata.

A 28. cikk (2) bekezdése felhatalmazza ugyanakkor a tagállamokat, hogy az egyesülést ellenző tagok megfelelő védelmének biztosítása érdekében rendelkezéseket fogadjanak el.

A javaslat 5. §-a rendezi az egyesülés ellen szavazó, illetve a létrejövő szövetkezetben részt venni nem kívánó, kisebbségben maradó tagokkal (a továbbiakban: kisebbségi tagok) való elszámolás feltételeit. A kisebbségi tagokkal való elszámolás feltétele, hogy az egyesülő szövetkezet igazgatósága – a közgyűlés által meghatározott fordulónapra – elkészítse a szövetkezet vagyonszámvetését és vagyonszámvetését, valamint a kisebbségi tagokkal való elszámolás módjáról szóló tervezetet. A vagyonszámvetések és a vagyonszámvetések elkészítésére vonatkozó részletes szabályokat a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény tartalmazza. A tervezetek elfogadásáról a közgyűlés dönt. A

vagyommérleg-tervezetek fordulónapjától a döntés időpontjáig főszabály szerint nem telhet el hosszabb idő, mint három hónap. A vagyommérleg-tervezetek adatai és a vezető tisztségviselők előterjesztése alapján tételesen meg kell állapítani a kisebbségi tagokat megillető vagyonyhányadot, továbbá ennek kiadási módját.

III. Fejezet

AZ EURÓPAI SZÖVETKEZET SZERVEZETE

Nem egységes irányítási rendszer

A 6-7. §-hoz

A Rendelet lehetővé teszi, hogy az európai szövetkezetek akár az ún. egységes irányítás rendszer (monista rendszer), akár az ún. nem egységes irányítási rendszer (dualista rendszer) szerint alakítsák ki ügyviteli, illetve irányító és felügyelő szerveiket. A Rendelet mindkét struktúrát szabályozza és a szövetkezet alapítóira ruházza azt a jogot, hogy megválasszák az SCE-ben érvényesülő irányítási modellt.

A Rendelet szerint az SCE szervezeti egységei közé tartozik a dualista rendszerben az igazgatóság mint irányító szerv és a felügyelőbizottság mint ellenőrző szerv (37-41. cikk). A monista rendszerben az operatív irányítás szerve egyedül az igazgatótanács (42-44. cikk), amely tagjai közt megoszlanak az irányítási és ellenőrzési feladatok.

A mindkét irányítási modellre egyaránt vonatkozó szabályokat a Rendelet 45-51. cikke tartalmazza. Közös szabály például, hogy az irányító testületekben a tagsági jogviszony az alapszabályban meghatározott ideig, de maximum hat évig tarthat. Az alapszabályban megállapított feltételekkel a tagok akár többször is újraválaszthatók.

A javaslat 6. és 7. §-ai tartalmazzák a nem egységes irányítási rendszerre vonatkozó szabályokat.

A dualista rendszerben működő SCE ügyvezetéséért az igazgatóság felelős. A Rendelet szerint az SCE alapszabálya határozza meg az igazgatóság, a felügyelőbizottság, illetve az igazgatótanács tagjainak számát. A tagállamok azonban meghatározhatják minimum és maximum létszámot. A Rendelet előírja azonban, hogy az igazgatótanácsnak legalább három személyből kell állnia, ha a munkavállalóknak az európai szövetkezet döntéshozatali rendjébe történő bevonását az Irányelv szerint szabályozzák. Az Sztv. a szövetkezeti szervek létszáma tekintetében a minimum létszámot határozza meg, a maximum létszám meghatározását az alapszabály körébe utalja.

A Rendelet 46. cikk (1) bekezdése továbbá kimondja, hogy az SCE alapszabálya előírhatja, hogy társaság is az SCE valamely szervének tagja lehet, kivéve, ha az SCE székhelye szerinti tagállam a szövetkezetekre más szabályokat határoz meg. Az Sztv. 29. § (2) bekezdése alapján megállapítható, hogy vezető tisztségviselővé, illetve felügyelőbizottsági taggá csak természetes személy választható.

Mindezekre figyelemmel a javaslat 6. § (1) bekezdése kimondja, hogy az igazgatóság legalább három természetes személy tagból áll.

A Rendelet felhatalmazást ad a tagállamoknak arra, hogy úgy rendelkezzenek, hogy a szokásos gazdasági tevékenység körébe eső ügyek vitele egy vagy több felelős ügyvezető igazgató feladatát képezi, a szövetkezetre vonatkozó tagállami jogszabályok alapján. Figyelemmel arra, hogy az Sztv. ismeri az ún. ügyvezető elnöki tisztséget az ötven főnél kisebb létszámú szövetkezetek esetében, a javaslat 6. § (2) bekezdése rendelkezik az ügyvezető igazgató jogintézményének lehetőségéről.

A javaslat 6. § (3) bekezdése rögzíti, hogy ki minősül vezető tisztségviselőnek az SCE vezetésében. Amennyiben igazgatóság működik, az igazgatóság tagjai, amennyiben ügyvezető elnököt választanak, ő minősül vezető tisztségviselőnek.

A javaslat 6. § (4) bekezdése szerint az igazgatóság tagjait, illetve az ügyvezető elnököt az SCE közgyűlése választja és hívja vissza. A javaslat ezzel él a Rendelet adta felhatalmazással, amely a Rendelettől eltérő szabályozásra ad lehetőséget, és a magyar szövetkezeti joggal összhangban közgyűlési választáshoz köti a vezető tisztségviselői megbízás létrejöttét. (A Rendelet 37. cikk (2) bekezdése szerint ugyanis az SCE igazgatóságának tagjait a felügyelőbizottság választja meg és hívja vissza.)

A Rendelet 37. cikk (3) bekezdésével összhangban a javaslat 7. § (2) bekezdése rögzíti, hogy amennyiben a felügyelőbizottság a tagját kijelöli arra, hogy az az igazgatóságból kivált valamely igazgató helyett tagként eljárjon, a kijelölt felügyelőbizottsági tag ezt a tisztséget az új igazgatósági tag megválasztásáig, de legfeljebb hatvan napig töltheti be. Az európai szövetkezet alapszabálya ettől eltérő időtartamot is meghatározhat.

Egységes irányítási rendszer

A 8-9. §-hoz

A magyar szövetkezeti jog a dualista rendszer szerinti szövetkezeti irányítást szabályozza. A Rendelet 42. cikkének (4) bekezdése felhatalmazást ad a dualista elvet követő tagállamoknak arra, hogy a Rendelet kereti között szabályokat alkossanak a monista rendszerű SCE-re. Indokolt volt tehát néhány alapvető szabály megalkotása a monista irányítási rendszer tekintetében is, hiszen hazánkban nem csak dualista rendszerben működő SCE-t lehet majd létrehozni, hanem a monista igazgatásra épülő szövetkezetet is.

A javaslat 8. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy az egységes irányítási rendszerben működő SCE ügyvezetését legalább öt, legfeljebb tizenegy természetes személy tagból álló igazgatótanács látja el.

Mivel az egységes irányítási rendszerben nincs felügyelőbizottság, amely a tagok érdekében ellenőrizné a szövetkezet vezetését, az ellenőrzési és irányítási funkciókat az igazgatótanács keretein belül kell megosztani az egyes tagok között. A javaslat 8. §-ának (3) bekezdése ezért kimondja, hogy az igazgatótanács tagjainak többsége független személy. Az SCE

alapszabálya ennél magasabb arányt is megállapíthat. A 8. § (4) bekezdése szerint akkor minősül az igazgatótanács tagja függetlennek, ha az SCE-vel e tagsági jogviszonyán kívül más jogviszonyban nem áll. Az (5) bekezdés példalódzó felsorolással meghatározza azokat az eseteket, amelyek fennállta esetén az igazgatótanács tagja nem minősül függetlennek.

Mivel a monista rendszerben az ellenőrzési funkciók az igazgatótanácson belül valósulnak meg, a javaslat ennek szervezeti kereteit is megteremti. Ennek érdekében a javaslat 9. § (1) bekezdése lehetővé teszi, hogy amennyiben az SCE tevékenysége vagy más ésszerű ok indokolja, a szövetkezet az alapszabályában bizottságokat hozhat létre. A javaslat nem határozza meg taxatívén a bizottságok fajtáját, így nem is korlátozza az alapítók azon jogát, hogy szabadon hozzanak létre bizottságokat. Egy bizottság létrehozásának kötelezettséget azonban a javaslat előírja.

A javaslat 9. § (2) bekezdése szerint monista irányítási rendszerben működő SCE-ben audit bizottság létrehozása kötelező. A bizottság legalább három főből áll, és tagjai kizárólag az igazgatótanács független tagjai lehetnek. A javaslat 9. §-ának (3) bekezdése határozza meg az audit bizottság feladatait azzal, hogy g) pont értelmében az alapszabály további kérdéseket is az audit bizottság hatáskörébe sorolhat.

IV. Fejezet

SZÉKHELYÁTHELYEZÉS

A 10. §-hoz

A javaslat 10. §-a tartalmazza a székhelyáthelyezésre vonatkozó rendelkezéseket. A Rendelet egyik legjelentősebb rendelkezése, hogy az SCE székhelyét áthelyezheti egy másik tagállamban anélkül, hogy az áthelyezés az SCE megszüntetését és új jogi személy létrehozását eredményezné.

A Rendelet a székhelyáthelyezéssel összefüggő szabályok között részletesen rendezi az áthelyezést ellenző és kilépési szándékát közlő tagokkal szembeni elszámolási kérdéseket, így tagállami szabályozásnak nincs helye. A 7. cikk (7) bekezdése azonban lehetőséget biztosít a tagállamnak arra, hogy meghatározza azokat a hitelezővédelmi követelményeket, melyek teljesítését az SCE igazolni tudja, így azt, hogy megfelelő védelmet biztosított hitelezői számára. A javaslat ezen tagállami követelményként előírja, hogy az SCE köteles azon hitelezőknek, akiknek a szövetkezettel szemben fennálló, le nem járt követelése a székhelyáthelyezésről hozott döntés közzétételét megelőzően keletkeztek, követeléseik erejéig biztosítékot nyújtani. Nem jogosult biztosítékra a hitelező, ha azzal egyébként már rendelkezik vagy az európai szövetkezet pénzügyi, vagyoni helyzetére tekintettel a biztosítékadás indokolatlan.

Amennyiben az SCE elutasítja a hitelező biztosítékadási kérelmét, a hitelező kérelmére a cégbíróság harminc napon belül felülvizsgálja a szövetkezeti döntést, melynek keretében vagy elutasítja a kérelmet vagy biztosítékadásra kötelezi a szövetkezetet.

A 11. §-hoz

A javaslat 11. §-a rendezi továbbá a székhelyáthelyezéssel kapcsolatban felmerülő számviteli kérdéseket. Mivel a számviteli törvény általános előírásai a folyamatosan működő gazdálkodókra vonatkoznak, az európai szövetkezet tekintetében speciális rendelkezéseket kell alkotni. A székhelyáthelyezést követően az európai szövetkezetre az áthelyezés előtti székhely szerinti tagállam szabályai helyett az új székhely szerinti tagállam szabályai vonatkoznak, amelyhez számviteli szempontból nyitómérleg készítési, illetve zárómérleg készítési kötelezettséget szükséges rendelni. Természetesen a végrehajtáshoz szükséges részletszabályokra vonatkozóan a számviteli törvény előírásai az irányadóak.

V. Fejezet

AZ EURÓPAI SZÖVETKEZET MEGSZŪNÉSE

A 12. §-hoz

Az SCE jogutód nélküli megszűnésére végelszámolási eljárással kerülhet sor. Amennyiben az SCE fizetéképtelensége következik be, az SCE megszüntetésére a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény rendelkezései az irányadóak.

MÁSODIK RÉSZ

**A MUNKAVÁLLALÓK BEVONÁSA AZ EURÓPAI SZÖVETKEZET
DÖNTÉSHOZATALI RENDJÉBE**

VI. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A 13. §-hoz

A javaslat második része általános rendelkezései között található első §-a meghatározza az e részt alkotó rendelkezések célját, vagyis azt, hogy az SCE-ben a munkavállalók tájékoztatási, konzultációs és részvételi jogosítványokkal rendelkezzenek.

A 14. §-hoz

Az Irányelv a szabályainak alkalmazását attól is függővé teszi, hogy az SCE-t milyen módon hozták létre. Arra az esetkörülményre, mikor az SCE-t legalább két jogalany vagy egy tagállam joga szerint alapított szövetkezet átalakulásával hozták létre, az Irányelv a szabályainak alkalmazását – a 15. §-ban szabályozott esettől eltérően – általánosan kötelezővé teszi oly módon, hogy a munkavállalók bevonására vonatkozó rendelkezéseit erre az esetre állapítja meg, míg III. szakaszában (melyet a javaslat 15. §-a ültet át) a más módon létrehozott SCE-ben ezen szabályok alkalmazását feltételekhez köti. Ehhez igazodva a 14. § kimondja, hogy az említett két módon létrehozandó SCE esetében a munkavállalóknak az SCE döntéshozatali rendjébe történő bevonására a törvény második részének szabályait (16-52. §) kell alkalmazni.

A 15. §-hoz

A § az Irányelv III. szakaszát (8. cikk) ülteti át. Az Irányelv a kizárólag természetes személyek, vagy egyetlen jogalany és természetes személyek által létrehozandó SCE esetében a munkavállalók bevonására vonatkozó szabályok alkalmazását az alapítók által foglalkoztatott munkavállalók számától, illetve azok tagállamonkénti megoszlásától teszi függővé. Az Irányelv ezáltal számol azzal a lehetőséggel, hogy a természetes személyek közreműködésével alapítandó SCE alapításában részt vevők lehet, hogy csak kevés munkavállalót foglalkoztatnak, ezért indokolt, hogy a foglalkoztatott munkavállalók csak egy bizonyos száma felett (továbbá ha ezeket több tagállamban foglalkoztatják) kelljen az Irányelv részletesen kidolgozott rendelkezéseinek megfelelni.

Ennek megfelelően a 15. § (1) bekezdése kimondja, hogy a kizárólag természetes személyek, vagy egyetlen jogalany és természetes személyek által létrehozandó SCE esetében a munkavállalók bevonására vonatkozó szabályokat akkor kell alkalmazni, ha az alapítók – legalább két tagállamban – összesen legalább ötven munkavállalót foglalkoztatnak.

Rendelkezni szükséges azonban arra is, hogy a munkavállalók bevonására mely szabályok vonatkozzanak, ha a munkavállalók száma akár egy, akár több tagállamban nem éri el az ötvenet, vagy eléri az ötvenet, de őket egyetlen tagállamban foglalkoztatják. Az Irányelv a munkavállalók bevonására ebben az esetben az SCE-ben a létesítő okirat szerinti székhely tagállamának, az SCE leányvállalatában és telephelyein azok helye szerinti tagállam más ilyen típusú jogalanyokra vonatkozó rendelkezéseit rendeli alkalmazni. Mivel Magyarországon a munkavállalók bevonása vonatkozásában a szövetszervezetekre vonatkozó rendelkezések alatt az Sztv. szabályait kell érteni, ezért a (2) bekezdés kimondja, hogy ebben az esetben a munkavállalóknak az SCE döntéshozatali rendjébe történő bevonására az SCE, illetve magyarországi telephelye és leányvállalata esetében az Sztv. szabályait kell alkalmazni.

A (3) bekezdés szabályozza azt az esetet, mikor a munkavállalók száma az SCE bejegyzését követően éri el azt a mértéket és megoszlást, melynek fennállásakor már az alapítás során a törvény második részében található rendelkezéseket kellett volna alkalmazni. Az ötven fő, és azok legalább két tagállamban való foglalkoztatása esetén ugyanis a törvény munkavállalók bevonására vonatkozó rendelkezései alapján ki kell alakítani a munkavállalók bevonásának az SCE-ben gyakorolni kívánt formáját. Ettől függetlenül, a munkavállalók érdekében a tervezet megteremti annak lehetőségét, hogy ezen szabályokat az SCE bejegyzését követően az SCE-ben, annak telephelyein és leányvállalataiban foglalkoztatott összes munkavállaló – legalább két tagállamban foglalkoztatott – legalább egyharmada kérésére alkalmazni kelljen.

Az Irányelv fontosnak tartja azt, hogy az ily módon létrehozott SCE-ben a munkavállalók számára egyszer már biztosított jogok székhelyáthelyezés esetén is fennmaradjanak. A (4) bekezdés ezért előírja, hogy ha a kizárólag természetes személyek, vagy egyetlen jogalany és természetes személyek által létrehozott SCE-ben a munkavállalók részvételi joggal rendelkeztek, az SCE székhelyének Magyarországra történő áthelyezése esetén legalább a korábbival egyező szintű részvételi jogokat kell biztosítani.

A 16. §-hoz

A munkavállalóknak a döntéshozatali rendbe történő bevonására vonatkozó szabályokra, illetve azok kialakítására két lehetséges módon lehet eljutni: vagy a törvény 19-31. §-ában található eljárás alapján, vagy pedig a törvény VIII. fejezetében (36-51. §) szereplő szabályok

alkalmazásával. Azt, hogy mely esetekben kell a VIII. fejezetet alkalmazni, a javaslat 17. §-a határozza meg.

A javaslat – az Irányelv erre irányuló szándékával (15. cikk) összhangban – a munkavállalók bevonására vonatkozó szabályok meghatározása során biztosítja a munkavállalók tájékoztatási és konzultációs típusú jogaira vonatkozó, a javaslattól eltérő vagy azt kiegészítő szabályok érvényesülését azáltal, hogy kimondja, hogy a törvény által nem szabályozott kérdésekben a belföldön foglalkoztatott munkavállalóinak tájékoztatási és konzultációs jogaira a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A javaslat általános szabályai között kell szerepelnie annak az általánosan érvényesítendő alapelvnek is, hogy az egymással tárgyaló felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményeinek megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni [Irányelv 4. cikk (1) bekezdés, 11. cikk].

A 17. §-hoz

E § határozza meg azokat az eseteket, hogy mikor kell a javaslat VIII. fejezetében (vagyis az Irányelv mellékletében) található választható szabályokat alkalmazni azzal, hogy az általános feltételek fennállása esetén a fejezetben lévő, a munkavállalók részvételére vonatkozó rendelkezések csak további speciális körülmények fennállása esetén kötelezőek.

Az Irányelv 7. cikkének megfelelően a javaslat előírja, hogy két esetben kell a VIII. fejezetet alkalmazni. Az egyik lehetőség, hogy a felek a tárgyalások során így állapotodnak meg (és így a munkavállalók bevonásának módjára vonatkozó szabályok meghatározását az általuk szabadon kialakítható megállapodás helyett e fejezetre bízzák). A másik esetben a tárgyaló felek el sem jutnak semmilyen megállapodásig, azonban a szándékuk megvan arra, hogy a munkavállalóknak az SCE döntéshozatali rendjébe történő bevonására vonatkozó eljárás a törvénynek megfelelő módon alakuljon. Ez a szándék akkor vélelmezhető, ha a különleges tárgyaló testület nem hoz olyan határozatot, hogy a részt vevő jogalanyok ügyvezető szerveivel a tárgyalásokat el sem kezdi, vagy a már megkezdett tárgyalásokat berekeszti (ilyen döntés esetén ugyanis a munkavállalók tájékoztatására és a velük való konzultációra a Munka Törvénykönyve rendelkezéseit kellene alkalmazni). Ha a különleges tárgyaló testület ilyen határozatának meghozatala hiányában a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei úgy határoznak, hogy folytatják az SCE bejegyzésére irányuló eljárást, a javaslat kimondja, hogy ebben az esetben is a VIII. fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az említett feltételek fennállásán túl a VIII. fejezetnek a munkavállalók részvételére vonatkozó szabályait csak akkor kell alkalmazni, ha a részt vevő jogalanyokban már működött a munkavállalók részvételét szabályozó rendszer, és ez a munkavállalók bizonyos – az SCE létrehozásának módjától függően eltérő módon megállapított – hányadát érintette. Megfelelően az Irányelv azon szándékának, hogy az átalakuló szövetkezetben érvényesülő jogok az SCE-ben is minél szélesebb körben továbbra is érvényesüljenek, ez az arány egy szövetkezet átalakulásával létrehozott SCE esetében nem meghatározott, így bármilyen alacsony arány fennállása esetén a részvételre vonatkozó rendelkezéseknek érvényesülniük kell. Más a helyzet a szövetkezetek egyesülésével illetve az egyéb módon létrehozandó SCE-nél: itt az érintettségnek 25, illetve 50 %-osnak kell lennie. Ez utóbbi feltételek hiányában is lehetőség van a részvételi szabályok alkalmazására, ehhez azonban a különleges tárgyaló testület erre vonatkozó kifejezett döntése szükséges [Irányelv 7. cikk (2) bekezdés].

Az Irányelv 7. cikkének (3) bekezdése lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy kimondják, hogy az Irányelv mellékletének (vagyis a javaslat VIII. fejezetének) a munkavállalói részvételre vonatkozó szabályait az egyesüléssel alapított SCE esetében nem kell alkalmazni. A tárgyaló felek döntési szabadságának minél szélesebb körben való érvényesítése érdekében e korlátozó szabály megalkotása lehetőségével nem kívántunk élni.

Ha a részt vevő jogalanyokban eltérő munkavállalói részvételi jogokat biztosítottak, a különleges tárgyaló testület dönt arról, hogy az SCE-ben – a részt vevő jogalanyokban létező jogok közül – melyik érvényesüljön. Az Irányelv 7. cikke (2) bekezdésének c) pontja lehetőséget ad a tagállamnak arra, hogy a különleges tárgyaló testület ilyen döntésének hiányában az alkalmazandó részvételi formára vonatkozó szabályokat megállapítsa. Ezért a 17. § (4) bekezdése kimondja, hogy ha a különleges tárgyaló testület a döntést nem hozza meg, az SCE-ben érvényesülő munkavállalói részvételi jogokra a részt vevő jogalanyokban létező részvételi jogok közül a munkavállalókra kedvezőbb szabályok az irányadók.

A különleges tárgyaló testület és a részt vevő jogalanyok együttműködését segítő előírás, hogy a különleges tárgyaló testület minden, a 17. § alapján hozott döntéséről köteles a részt vevő jogalanyok ügyvezető szerveit tájékoztatni.

A 18. §-hoz

Az Irányelv a saját szabályait részesíti előnyben akkor is, ha létrehozandó SCE egyébként a 94/45/EK vagy a 97/74/EK irányelv hatálya alá tartozó közösségi szinten működő vállalkozásnak, vagy közösségi szinten működő vállalkozáscsoporthoz tartozó ellenőrző vállalkozásnak is minősül. Ezért a 18. § szerint az SCE-re ebben az esetben is a törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. Ez alól kivételt a különleges tárgyaló testület tehet, ha arról határoz, hogy a munkavállalóknak az SCE döntéshozatali rendjébe történő bevonására irányuló megállapodás megkötése érdekében a tárgyalásokat nem kezdi meg, vagy a már megkezdett tárgyalásokat berekeszti (30. §). Ilyen döntést követően az Irányelv 15. cikkének megfelelően a 95/45/EK és a 97/74/EK irányelvet a hazai jogrendbe átültető, az európai üzemi tanács létrehozásáról, illetve a munkavállalók tájékoztatását és a velük való konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról szóló 2003. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Eüttv.) rendelkezései határozzák meg a munkavállalók bevonásának módját.

VII. Fejezet

A KÜLÖNLEGES TÁRGYALÓ TESTÜLET

A különleges tárgyaló testület megalakítása

A 19. §-hoz

A javaslat VII. fejezete rögzíti a különleges tárgyaló testülettel kapcsolatos előírásokat.

A 16. és 17. §-ból, továbbá a Rendelet 11. cikkének (2) bekezdéséből következik, hogy az SCE akkor jegyezhető be, ha a felek megkötötték a munkavállalók bevonását szabályozó megállapodást; vagy ha megállapodtak a törvény 36-51. §-ának alkalmazásában; vagy a különleges tárgyaló testület arról határoz, hogy a tárgyalásokat nem kezdi meg, vagy a már megkezdett tárgyalásokat berekeszti; végül, ha e határozat meghozatala nélkül telik le a

tárgyalások lefolytatására vonatkozó határidő, és minden részt vevő jogalany ügyvezető szerve úgy határoz, hogy e szabályok alkalmazása mellett, folytatja az SCE bejegyzésére irányuló eljárást.

Mindezen feltételek vizsgálatának előzetes feltétele, hogy az adott SCE alapításának folyamatában létrehozzák a munkavállalóknak az SCE döntéshozatali rendjébe történő bevonásáról szóló megállapodás megkötése érdekében a részt vevő jogalanyok ügyvezető szerveivel tárgyalást folytató különleges tárgyaló testületet. Erről rendelkezik a 19. § (1) bekezdése.

Az Irányelv értelmében [3. cikk (1) bekezdés] az SCE létrehozása tervének elkészítését követően a lehető legrövidebb időn belül meg kell tenni a szükséges lépéseket (beleértve a munkavállalók képviselővel való információközlést is) a megállapodáshoz vezető tárgyalások megkezdése érdekében. Indokolt e rendelkezés pontosítása a (2) bekezdésben, ezért a javaslat előírja, hogy a különleges tárgyaló testület megalakításához szükséges intézkedéseket az SCE létrehozásáról szóló döntés meghozatalát, valamint az egyesülési, illetve az átalakulási tervezet – a Rendelet 24. és 35. cikke szerinti – közzétételét követő lehető legrövidebb időn belül meg kell tenni. A különleges tárgyaló testület létrehozásának előfeltétele, hogy a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei a munkavállalói képviselőket tájékoztatják a részt vevő jogalanyok, érintett leányvállalatok és telephelyek nevééről és székhelyéről, az ott foglalkoztatott munkavállalók számáról. A javaslat emellett a tervezett alapításnak a munkavállalók tájékoztatási, konzultációs és részvételi jogaira való hatásairól is tájékoztatási kötelezettséget rendel el.

A 20. §-hoz

A § az Irányelv 3. cikke (2) bekezdésének megfelelően a különleges tárgyaló testület tagjainak létszámát és a tagság kialakításának szempontjait tárgyalja. A különleges tárgyaló testület tagjainak létszámát alapvetően a részt vevő jogalanyok, érintett leányvállalatok vagy telephelyek munkavállalóinak az összes munkavállaló számához tagállamonként számított aránya határozza meg. Ezt azt jelenti, hogy a testületben a tagállamot, ahol a részt vevő jogalanyok, érintett leányvállalatok vagy telephelyek munkavállalót foglalkoztatnak, a tagállamokban foglalkoztatott összes munkavállaló számának minden megkezdett tíz százaléka után egy hely illeti meg. Ebből következik, hogy a különleges tárgyaló testület legalább tíz tagból áll [20. § (1) bekezdés].

Az Irányelv azonban a fenti szemponton túl annak biztosítását is előírja, hogy minden egyes részt vevő jogalany munkavállalói képviselőjéhez jussanak a különleges tárgyaló testületben. Ezen kötelezettség érvényesítése során azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy ezáltal a különleges tárgyaló testület tagjainak száma nem növekedhet [21. § (3) bekezdés]. Ez alól a szabály alól azonban a javaslat a szövetkezetek egyesülésével létrejövő SCE esetében kivételt tesz. A 20. § (2) bekezdése ugyanis kimondja, hogy a különleges tárgyaló testületben minden olyan bejegyzett és az adott tagállamban munkavállalókat foglalkoztató részt vevő szövetkezet munkavállalóinak képviselőjét is biztosítani kell, amely az SCE bejegyzésekor jogutódlással megszűnik. Ezen munkavállalói képviselők azonban növelhetik a különleges tárgyaló testület tagjainak számát azzal, hogy e tagok száma nem haladhatja meg az általános szabályok szerint megállapított tagok számának egyötödét, és nem vezethet kettős képviselőhöz az érintett munkavállalók tekintetében. A kettős képviselő tilalma azt jelenti, hogy ha az adott szövetkezet munkavállalói az adott tagállamban foglalkoztatott munkavállalók száma okán (vagyis az általános szabályok szerint) képviselőt már delegáltak a

különleges tárgyaló testületbe, akkor a fenti speciális szabály alapján nem küldhetnek további képviselőt a különleges tárgyaló testületbe.

Azt a lehetőséget is szabályozza a (3) bekezdés, mikor a rendelkezésre álló további helyek nem teszik lehetővé az összes egyesüléssel megszűnő szövetkezet munkavállalóinak képviselőtét. Ebben az esetben a különleges tárgyaló testületben rendelkezésre álló helyek a különböző tagállamokban lévő részt vevő szövetkezetek között oszlanak meg, az általuk foglalkoztatott munkavállalók száma szerinti csökkenő sorrendben.

A 21. §-hoz

Az Irányelv 3. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a tagállamok határozzák meg a különleges tárgyaló testület azon tagjai megválasztásának vagy kinevezésének módját, akiket a területükön választanak vagy neveznek ki. Élve ezzel a felhatalmazással, a 21-24. § szabályozza a tagok megválasztásának, továbbá megbízatása megszűnésének módját. A tagok megválasztásának szabályozásakor nem kívántunk eltérni a hasonló munkavállalói jogokat rögzítő két törvény, az Eütv., valamint az európai részvénytársaságról szóló 2004. évi XLV. törvény által alkalmazott megoldástól, ezért a tagok megválasztását az üzemi tanácsok hatáskörébe utaltuk (21. §). A 22. § rendelkezik azon munkavállalók képviselőtéről a különleges tárgyaló testület tagjainak megválasztása során, akik munkáltatójánál nem működik üzemi tanács.

A 21. § (1) bekezdése szerint a részt vevő jogalany, érintett leányvállalat vagy telephely belföldön foglalkoztatott munkavállalói képviselőtében a különleges tárgyaló testület tagját (tagjait)

a) az üzemi tanács,

b) ha központi üzemi tanács működik, a központi üzemi tanács,

c) ha több központi üzemi tanács működik, a központi üzemi tanácsok közösen jelölik. A javaslat – számolva a különleges tárgyaló testület tagjának megbízatása időtartamának lejáta előtt történő kiesésének lehetőségével – elrendeli, hogy a különleges tárgyaló testület tagjainak kijelölésével egyidejűleg gondoskodni kell póttag jelöléséről is.

Az Irányelv 3. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a (3) bekezdés előírja, hogy a tag jelölése során biztosítani kell azt, hogy minden egyes részt vevő jogalany munkavállalói képviselőtéhez jussanak a különleges tárgyaló testületben, amennyiben ez a tagok számának növelése nélkül lehetséges.

Az Irányelv előírja, hogy a munkavállalók képviselőinek jelöléséhez, kinevezéséhez vagy megválasztásához alkalmazott módszereknek törekedniük kell a nemek közötti egyensúly előmozdítására. Ennek alapján – hasonló módon az Eütv.-hez – a 21. § (4) bekezdése rendelkezik arról, hogy a különleges tárgyaló testület tagjainak kijelölése során a nők és a férfiak arányát a részt vevő jogalany, érintett leányvállalat vagy telephely által belföldön foglalkoztatott nők és férfiak arányának figyelembevételével kell megállapítani.

Az Irányelv alapján a tagállamok előírhatják, hogy a szakszervezetek képviselői is lehessenek különleges tárgyaló testületi tagok, akár munkavállalói a részt vevő jogalanyoknak, az érintett leányvállalatnak vagy telephelynek, akár nem. Mivel a különleges tárgyaló testületben az adott részt vevő jogalanyban, érintett leányvállalatban vagy telephelyen foglalkoztatott munkavállalók tagságát tartottuk elsődlegesnek, ezzel a felhatalmazással nem kívántunk élni.

A 22. §-hoz

A 22. § az üzemi tanáccsal nem rendelkező munkahelyen foglalkoztatott munkavállalókat a különleges tárgyaló testület tagjainak megválasztása során képviselő személy megválasztásának szabályait határozza meg. A képviselőt az üzemi tanács, a központi üzemi tanács, illetve a központi üzemi tanácsok jelölő gyűlésére meg kell hívni, ahol a képviselő az üzemi tanács, illetve a központi üzemi tanács tagjának minősül. Ezen szabály érvényesítése érdekében a (2) bekezdés rendelkezik arról, hogy a részt vevő jogalany, leányvállalat vagy telephely ügyvezető szerve köteles tájékoztatni a munkavállalókat a különleges tárgyaló testület megalakításának szándékáról, továbbá arról, hogy a munkavállalók képviselőjét a jelölő gyűlésre meg kell hívni. Ha a munkavállalók képviselőjét több üzemi tanács jelölő gyűlésére is meg lehetne hívni, akkor azoknak természetesen meg kell állapodniuk abban, hogy melyik lesz az az üzemi tanács, melynek gyűlésén a képviselő részt vesz.

Képviselő az lehet, aki – a választási bizottság szervezésében megtartott választáson – a munkavállalók által leadott érvényes szavazatok közül a legtöbbet szerezte meg.

A képviselői választást szervező három – a munkavállalók által közvetlenül megválasztott – tagból álló választási bizottság meghatározza a választás eljárási rendjét, időpontját, gondoskodik a választás lebonyolításáról és megállapítja a szavazatszámolás szabályait.

A választásra jogosult, valamint a választható (vagyis a cselekvőképes és a munkáltatóval legalább hat hónapja munkaviszonyban álló) munkavállalók jegyzékét a munkáltatónak a választási bizottság kérésére öt napon belül rendelkezésre bocsátott adatai alapján a választási bizottság állapítja meg és teszi közzé.

A választás érvényességére a javaslat a Munka Törvénykönyvének 51/A. § (1) bekezdésében foglaltakat rendeli alkalmazni. A hivatkozott szabály szerint a választás akkor érvényes, ha azon a választásra jogosultak több mint fele részt vett. Ebből a szempontból nem kell figyelembe venni azt a választásra jogosult munkavállalót, aki a választás időpontjában

- a) keresőképtelen beteg,
  - b) szülési vagy a Munka Törvénykönyve 138-140. §-ában meghatározott okból fizetés nélküli szabadságon van,
  - c) sor- vagy tartalékos katonai, illetve polgári szolgálatát tölti, továbbá
  - d) egy hetet meghaladó időtartamú tartós kiküldetésben van,
- feltéve, hogy a választáson nem vett részt.

Ha a választás érvénytelen, akkor azt harminc napon belül meg kell ismételni. A megismételt választást akkor kell érvényesnek tekinteni, ha azon a választásra jogosultak több mint egyharmada jelen van.

A 23. §-hoz

A § a különleges tárgyaló testület megválasztott tagjaival kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségeket rögzíti.

A különleges tárgyaló testületnek az adott munkáltatónál megválasztott tagjáról a többi munkáltatót, illetve a munkáltatóknál működő üzemi tanácsokat is tájékoztatni kell. Ezért a § előírja, hogy a részt vevő jogalany ügyvezető szerve köteles a többi részt vevő jogalany ügyvezető szervét haladéktalanul tájékoztatni a jogalanyánál, leányvállalatánál vagy

telephelyén kijelölt tag nevééről és elérhetőségéről, valamint arról, hogy a tag melyik leányvállalat vagy telephely munkavállalója. A részt vevő jogalanyok ügyvezető szerve az előzőekben említett tájékoztatást köteles a jogalanynál, leányvállalatánál vagy telephelyén működő üzemi tanácsnak (központi üzemi tanácsnak) haladéktalanul továbbítani.

A 24. §-hoz

A különleges tárgyaló testület és tagja megbízatásának megszűnését az Irányelv egyáltalán nem szabályozza, azonban szükség van ezen kérdések rendezésére. Mivel a különleges tárgyaló testület feladata az SCE bejegyzésének feltételét képező tárgyalások lebonyolítása, a különleges tárgyaló testület megbízatása az SCE bejegyzésének napján természetesen megszűnik.

A különleges tárgyaló testület tagja azonban több okból is megválhat a testülettől, ezért az (1) bekezdés kimondja, hogy a tag megbízatása megszűnik, ha

- a) lemond,
- b) valamely részt vevő jogalanynál, érintett leányvállalatnál vagy telephelyen munkáltatói jogok gyakorlására válik jogosulttá,
- c) munkaviszonya – a 21. § (5) bekezdésében foglalt esetet ide nem értve – megszűnik.

A tag megbízatásának megszűnése esetén a tag helyére az azonos tagállamban választott póttag lép.

A különleges tárgyaló testület eljárása

A 25. §-hoz

A 25-28. § tartalmazza a különleges tárgyaló testület eljárása során érvényesülő szabályokat, továbbá – a meglehetősen részletes irányelvi szabályok miatt – külön cím alatt a 29-30. § rögzíti a különleges tárgyaló testület eljárása során alkalmazandó határozathozatali küszöbököt.

Az Irányelv 6. cikke szerint a 3., 4. és 5. cikkben előírt tárgyalási eljárásra alkalmazandó jogszabályok – kivéve, ha az irányelv másképpen rendelkezik – annak a tagállamnak a jogszabályai, ahol az SCE létesítő okirat szerinti székhelye található. Tekintettel arra, hogy ilyen szabály hazánkban jelenleg nincs, e rendelkezés kapcsán nem volt szükség jogalkotási lépésre.

A különleges tárgyaló testület létrehozásának fő célja a munkavállalóknak az SCE döntéshozatali rendjébe történő bevonását szabályozó megállapodás megkötése a részt vevő jogalanyok ügyvezető szerveivel. Az Irányelv 3. cikke (3) bekezdésének megfelelően a különleges tárgyaló testületnek és a részt vevő jogalanyok ügyvezető szerveinek (amennyiben a tárgyalások eredményesek voltak) írásbeli megállapodásban kell rögzíteniük a munkavállalóknak az SCE döntéshozatali rendjébe történő bevonására vonatkozó szabályokat.

A 16. § (3) bekezdésében említett kölcsönös együttműködésre vonatkozó alapelvet a megállapodás megkötése érdekében konkretizálja a (2) bekezdés, mely szerint az ügyvezető szervek a különleges tárgyaló testület részére – az SCE bejegyzéséig – folyamatos tájékoztatást nyújtanak az SCE alapításának tervéről, és a tájékoztatás alapjául szolgáló iratokat a különleges tárgyaló testület rendelkezésére bocsátják.

A 26. §-hoz

A Rendelet 11. cikke az SCE bejegyzésének feltételei között utal az Irányelvben szereplő, a megállapodás megkötésére rendelkezésre álló határidőre. Az Irányelv 5. cikke alapján a javaslat a határidőt a különleges tárgyaló testület megalakulását követő hat hónapban állapítja meg, mely határidőt a felek közös megegyezéssel legfeljebb egy évre meghosszabbíthatják. Ha ezen határidő alatt nem jön létre megállapodás, és a különleges tárgyaló testület nem hozza meg a 30. § (1) bekezdése szerinti határozatot, és minden részt vevő jogalany ügyvezető szerve úgy határoz, hogy e szabályok alkalmazása mellett, folytatja az SCE bejegyzésére irányuló eljárást, akkor az SCE bejegyzésének napjától a munkavállalóknak az SCE döntéshozatali rendjébe történő bevonására a VIII. fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni (17. §).

A 27. §-hoz

A különleges tárgyaló testület adott esetben bonyolultabb szakmai kérdésekkel kerülhet szembe, ezért a javaslat lehetővé teszi, hogy a különleges tárgyaló testület a tárgyalások során – munkája segítésére – szakértőt vehessen igénybe. Az Irányelv 3. cikkének (5) bekezdése alapján – a közösségi szintű koherencia és következetesség előmozdítása érdekében – megfelelő közösségi szintű szakszervezetek képviselőit is lehet szakértőként igénybe venni. A szakértő a testület részére nyújtott szakvéleményének kialakítása, vagy adott szakkérdés azonnali megválaszolása érdekében a testület kérésére – szavazati jog nélkül – jelen lehet a tárgyalásokon.

Annak érdekében, hogy az SCE alapítása során a tárgyalások megkezdésének ténye a munkavállalókat képviselő szervezeteknél minél szélesebb körben ismert legyen, a (2) bekezdés lehetővé teszi, hogy a különleges tárgyaló testület tájékoztassa az eljárásban nem érintett szakszervezeteket és más külső szervezeteket is a tárgyalások megkezdéséről.

A 28. §-hoz

A költségekkel kapcsolatban az Irányelv 3. cikkének (7) bekezdése rendelkezik arról, hogy a különleges tárgyaló testület működésével, és általában a tárgyalásokkal kapcsolatos minden költséget a részt vevő jogalanyok fedeznek olyan módon, hogy a különleges tárgyaló testület számára lehetővé váljon feladatának megfelelő módon történő teljesítése. Az Irányelv lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy – ezzel az elvvel összhangban lévő – költségvetési szabályokat állapítsanak meg.

A 28. § a részt vevő jogalanyok által viselt – példálózó jelleggel részletezett – költségeket az általuk foglalkoztatott munkavállalók arányában rendeli felosztani.

A részt vevő jogalanyok által viselt költségek mértékének megállapítására a Munka Törvénykönyvének 63. §-át megfelelően alkalmazni kell. A Munka Törvénykönyvének felhívott §-a alapján a költségek mértékét a munkáltató és az üzemi tanács közösen állapítja meg, és vita esetén egyeztetésnek van helye.

Az Irányelv lehetővé teszi, hogy a tagállam olyan költségvetési megszorítást alkalmazzon, hogy a költségek csak egy szakértő igénybevételét fedezhetik. A felek tárgyalásait nem kívántuk ily módon korlátok közé szorítani, ezért e szabályozási lehetőséggel nem élünk.

A különleges tárgyaló testület határozatai

A 29-30. §-hoz

Az Irányelv részletesen meghatározza a különleges tárgyaló testület határozatképességére, és döntéseinek eredményességére vonatkozó, illetve ezzel összefüggő egyéb szabályokat, melyeket a 29-30. § ültet át.

A különleges tárgyaló testület akkor határozatképes, ha az ülésen tagjainak több mint a fele jelen van [Irányelv 3. cikk (4) bekezdés].

A különleges tárgyaló testület döntéshozatala során minden tagnak egy szavazata van. A különleges tárgyaló testület határozatait – a teljes taglétszámához képest számított – egyszerű szótöbbséggel hozza meg, feltéve, hogy e szótöbbség egyidejűleg valamennyi munkavállaló többségét is képviseli. Azon szabálynak, hogy a szótöbbség egyben a munkavállalók többségét is képviselje, az az oka, hogy a képviselő a 20. § alapján nem minden esetben arányos a munkavállalói létszám megoszlásával.

Ettől szigorúbb döntéshozatali szabályokat az Irányelv két esetben követel meg: a munkavállalókat megillető részvételi jogok csökkentéséhez, továbbá a részt vevő jogalanyokkal való tárgyalások berekesztéséhez, illetve ahhoz, hogy a tárgyalásokat el sem kezdik. Az Irányelv értelmében a részvételi jogok csökkenése azt jelenti, hogy az SCE igazgatótanácsában vagy felügyelőbizottságában a munkavállalói részvétel alacsonyabb, mint a részt vevő jogalanyokban meglévő legmagasabb arány [52. § (1) bekezdés h) pont].

Míg a munkavállalókat megillető részvételi jogok csökkentése esetén csak a részt vevő jogalanyokban részvételi joggal érintett munkavállalók – az SCE alapításának módja szerint eltérően – meghatározott aránya felett kell a szigorúbb döntéshozatali szabályokat alkalmazni, a tárgyalások elöl való elzárkózásról, illetve a tárgyalások berekesztéséről való döntést mindenképpen a speciális döntéshozatali módon kell meghozni. Ez utóbbi szabály oka, hogy az Irányelv a tárgyalások lefolytatására és megállapodás megkötésére kívánja a feleket ösztönözni.

Az első eset szerint ha a munkavállalókat részvételi jogok illetik meg

- a) az SCE egyesüléssel történő alapítása esetén azon részt vevő szervezetekben, amelyek az összes munkavállaló legalább huszonöt százalékát foglalkoztatják,
  - b) az SCE nem egyesüléssel történő alapítása esetén pedig azon részt vevő jogalanyokban, amelyek az összes munkavállaló legalább ötven százalékát foglalkoztatják,
- a részvételi jogok csökkentéséhez a különleges tárgyaló testület – a teljes taglétszámához képest számított – kétharmados szótöbbséggel meghozott határozata szükséges. E határozat csak akkor hozható meg, ha az igenlő szavazatot leadó tagok az összes munkavállalónak legalább – két különböző tagállamban foglalkoztatott – kétharmadát képviselik.

A b) pontba azonban nem értendő bele az átalakulással történő SCE-alapítás, mert a 31. § (3) bekezdése szerint ha az SCE átalakulással jön létre, a megállapodásban a munkavállalók bevonásának legalább az átalakuló szervezetben meglévővel azonos szintjét kell biztosítani. Ebből következik, hogy ha az átalakuló szervezetben érvényesültek részvételi jogok, azokat a megállapodásban nem lehet csökkenteni.

Ennek a szabálynak akkor is érvényt szerez az Irányelv, mikor – megállapodás hiányában – a javaslat VIII. fejezetében szereplő részvételi szabályokat kell alkalmazni a 17. § (1) bekezdés b) pontja alapján. Erre az esetre a 49. § (2) bekezdése előírja, hogy ha az SCE átalakulással jön létre, és a részt vevő szövetkezetre irányadó tagállami jog munkavállalói részvételt ír elő az igazgatótanácsban vagy a felügyelőbizottságban, a munkavállalói részvételt az SCE igazgatótanácsában vagy felügyelőbizottságában ezzel azonos arányban és módon kell biztosítani.

Ha azonban születik megállapodás, akkor annak tartalmára – a felek eltérő rendelkezése hiányában [lásd a 31. § (2) bekezdését] – nem kell alkalmazni a 36-51. §-ban meghatározott szabályokat, azonban figyelemmel kell lenni a 31. § (3) bekezdésében megszabott korlátra is.

A 30. § tárgyalja a szigorú döntéshozatali szabályok alkalmazásának másik esetét. Eszerint a különleges tárgyaló testület – a teljes taglétszámahoz képest számított – kétharmados szótöbbséggel hozott határozatával, feltéve, hogy e tagok a részt vevő jogalanyok valamennyi munkavállalójának legalább – két különböző tagállamban foglalkoztatott – kétharmadát képviselik, úgy dönthet, hogy nem kezdi meg a tárgyalásokat vagy a már megkezdett tárgyalásokat berekeszti.

Az Irányelvnek az átalakuló szövetkezetben érvényesülő munkavállalói jogok védelmére irányuló szándékát fejezi ki az a tilalom, hogy a különleges tárgyaló testület a fenti határozatot nem hozhatja meg, ha az SCE átalakulással jön létre, és az átalakuló szövetkezetben a munkavállalóknak részvételi joga van.

Az említett döntés meghozatala esetén az SCE belföldön foglalkoztatott munkavállalóinak tájékoztatására és a velük való konzultációra a Munka Törvénykönyvének rendelkezéseit kell alkalmazni. A tagállami jog által rögzített munkavállalói részvételi jogok alkalmazását az Irányelv kizárja [15. cikk (2) bekezdés], tehát adott esetben sor kerülhet fennálló részvételi jogok megszűnésére is. Ez indokolja a minősített szavazattöbbséget.

Az Irányelv azonban ilyen döntés meghozatala esetén is lehetővé kívánja tenni, hogy a későbbiekben a munkavállalók bevonásáról megállapodás szülessen. Ezért úgy rendelkezik, hogy a tárgyalásokat a felek közös megegyezéssel bármikor újra megnyithatják. Továbbá a 30. § (1) bekezdése szerinti döntés meghozatalától számított két év elteltével, az SCE, annak leányvállalatai és telephelyei munkavállalóinak tíz százaléka vagy képviselőik írásban kérhetik az SCE igazgatóságától (igazgatótanácsától) a különleges tárgyaló testület összehívását. A kérelem alapján a testületet össze kell hívni. Ha a testület kezdeményezi a tárgyalásokat, de a felek között megállapodás nem jön létre, a belföldön foglalkoztatott munkavállalók jogaira a Munka Törvénykönyvének a munkavállalók tájékoztatására és a velük való konzultációra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A munkavállalók bevonására vonatkozó megállapodás tartalma

A 31. §-hoz

Az Irányelv a különleges tárgyaló testület és a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei közötti tárgyalások tárgyát is részben meghatározza azzal, hogy a tárgyalások eredményeképpen létrejövő megállapodásban bizonyos kérdéseket kötelező jelleggel rögzíteni rendel [4. cikk (2) bekezdés]. Ezen kötelező tartalmi elemeket rögzíti a javaslat 31. §-ának (1) bekezdése.

Az Irányelv szabályozásában a munkavállalók az SCE döntéshozatali rendjében érvényesülő jogukat nem közvetlenül, hanem az ún. képviselői testület által gyakorolják. Ezért a megállapodásban rögzíteni kell a képviselői testület hatáskörét és működésének szabályait. Lehetőség van azonban arra is, hogy a munkavállalók jogait ne a képviselői testület gyakorolja, hanem a tájékoztatási és konzultációs jogokat a munkavállalók egy külön, a felek által tetszőlegesen meghatározott eljárás keretében érvényesítsék. Ez utóbbi mellett való döntés esetén ennek az eljárásnak a szabályait is a megállapodásban kell részletesen meghatározni.

Az Irányelv hangsúlyozza, hogy a megállapodásban nem kell a VIII. fejezet rendelkezéseinek megfelelni, hacsak a felek nem rendelkeznek így [(2) bekezdés].

Az átalakuló szövetkezetben biztosított munkavállalói jogok minél szélesebb körű védelmét szolgáló elv érvényesülését biztosítja az az előírás is, hogy az átalakulással létrejövő SCE-re vonatkozó megállapodásban a munkavállalók bevonásának szintje nem lehet alacsonyabb az átalakuló szövetkezetben meglévő szintnél [(3) bekezdés].

Az Irányelv 4. cikkének (5) bekezdése értelmében a megállapodás meghatározhatja a munkavállalóknak az SCE közgyűlésén, részközgyűlésén vagy az ágazati közgyűlésen történő részvételi jogosultságára vonatkozó szabályokat. Tekintettel azonban arra, hogy ilyen jogosultságokat a magyar jog a Rendelet hatályba lépésének napján nem ismert, és így nem teljesülnek a Rendelet 59. cikkének (4) bekezdésében foglalt feltételek, ezt a szabályt a magyarországi székhellyel történő SCE alapítása esetén nem kell alkalmazni.

A 32. §-hoz

A Rendelet 59. cikkének (4) bekezdése alapján, ha a Rendelet hatálybalépésének napján az SCE alapszabályában meghatározott székhely szerinti tagállam joga lehetővé teszi, az SCE alapszabálya megengedheti az alkalmazottak képviselőinek részvételét a közgyűlésen, illetve a rész- vagy ágazati közgyűlésen, feltéve, hogy az alkalmazottak képviselői együttesen legfeljebb az összes szavazati jog 15%-át ellenőrzik. E jogok hatálya megszűnik, mihelyt az SCE alapszabály szerinti székhelyét olyan tagállamba helyezik át, amelynek joga nem teszi lehetővé e részvételt.

Az Irányelv 9. cikke a Rendelet fenti szabályát kiegészíti azokkal a feltételekkel, melyek fennállása is szükséges ahhoz, hogy az SCE alapszabálya e jogosultságot a munkavállalók számára megteremtse.

Az Irányelv 4. cikkének (5) bekezdése alapján a munkavállalók ezen speciális, tájékoztatási, konzultációs és részvételi jognak nem minősülő jogosultságára vonatkozó szabályokat ugyancsak a megállapodásban lehet rendezni. Tekintettel arra, hogy a Rendelet hatálybalépésének napján ilyen szabály a hazai szövetkezeti jogban nem létezett, ezt a rendelkezést a magyarországi székhelyű SCE esetében nem lehet alkalmazni. Figyelemmel azonban arra, hogy más tagállamban székhellyel rendelkező SCE esetében fennállhatnak a fenti feltételek, ezen SCE belföldön foglalkoztatott munkavállalói vonatkozásában érvényesülnek az Irányelv azon szabályai, melyek meghatározzák, hogy e jogok mely esetekben illetik meg a munkavállalókat.

Két alapesetben lehetséges a belföldön foglalkoztatott munkavállalóknak a közgyűlésen, a részközgyűlésen vagy az ágazati közgyűlésen részt venni és szavazni: vagy a felek a megállapodásban így határoznak, vagy az SCE alapításában olyan szövetkezet vett részt, melyben érvényesültek ilyen jogok. Ez utóbbi eset is két alesetre bomlik attól függően, hogy milyen módon vett részt a szövetkezet az SCE alapításában. Ugyanis míg a munkavállalók ilyen jogosultságához az átalakulással létrehozott SCE esetében elegendő az, hogy az átalakuló szövetkezetben érvényesültek ilyen jogok, addig az egyéb módon alapított SCE esetében csak részletes feltételek teljesülésekor (melyek alapvetően a részt vevő szövetkezetben érvényesülő és az SCE-ben is érvényesítendő részvételi joggal kapcsolatosak) rendelkezhetnek a munkavállalók e speciális jogosítványokkal.

A nem átalakulással létrehozott SCE esetében tehát akkor lehetséges a munkavállalóknak a közgyűlésen, a részközgyűlésen vagy az ágazati közgyűlésen részt venni és szavazni, ha az SCE alapításában olyan szövetkezet vett részt, amelyben a munkavállalók ilyen jogokkal rendelkeztek, feltéve, hogy a munkavállalók részvétele az SCE alapításában részt vevő szövetkezetek közül e szövetkezetben biztosított a legmagasabb arányban, és

a) a 19. § (1) bekezdése szerinti megállapodást a 26. §-ban meghatározott határidőn belül nem kötötték meg, továbbá

b) a különleges tárgyaló testület nem hozza meg a 30. § (1) bekezdése szerinti határozatot és minden részt vevő jogalany ügyvezető szerve úgy határoz, hogy a VIII. fejezet rendelkezéseinek alkalmazása mellett folytatja az SCE bejegyzésére irányuló eljárást, és a 17. § (2) bekezdésének b) és c) pontja, vagy (3) bekezdése alapján a munkavállalói részvételre vonatkozó szabályokat (49-51. §) kell alkalmazni [32. § (2) bekezdés].

Titoktartás

A 33. §-hoz

A 33-36. § a javaslat második része vonatkozásában generálisan alkalmazandó, garanciális jellegű szabályokat határozza meg.

A 33. § a részt vevő jogalanyok, illetve az SCE igazgatósága (igazgatótanácsa) tájékoztatási kötelezettségére, továbbá – másik oldalról – az informált személyek titoktartási kötelezettségére vonatkozó szabályokat tartalmazza.

Az Irányelv 10. cikkével összhangban a javaslat az üzleti titok védelme érdekében előírja, hogy az SCE igazgatóságát (igazgatótanácsát), illetve az SCE alapításában részt vevő jogalany ügyvezető szervét a törvényben foglalt tájékoztatási kötelezettség csak abban az esetben terheli, ha tájékoztatás nyújtása nem veszélyezteti az SCE vagy a részt vevő jogalany, illetve azok leányvállalatának vagy telephelyének üzleti titkaihoz fűződő jogos érdekeit.

Számolva azzal, hogy a tájékoztatás megadására kötelezettek esetleg nem a fenti rendelkezésben rögzített indokok alapján, vagy arra nem jogosan hivatkozva tagadják meg a tájékoztatást, a javaslat lehetővé teszi, hogy a tájékoztatás megtagadása esetén a különleges tárgyaló testület, a képviselői testület vagy a munkavállalói képviselők kérelmére a cégbíróság kötelezheti az SCE-t, illetve a részt vevő jogalanyt a felvilágosítás megadására. Az Irányelv lehetőséget ad arra, hogy az információszolgáltatás megtagadását a tagállam előzetes engedélyhez kösse [10. cikk (2) bekezdés], azonban tekintettel arra, hogy a javaslat a tájékoztatás indokolatlan megtagadása esetére lehetővé teszi a cégbíróság általi kötelezést, az opcionális lehetőséggel nem kívántunk élni.

Természetesen a tárgyaló, és a munkavállalókat képviselő felek részére üzleti titokként átadott információ, adat illetéktelen személy részére történő hozzáférhetővé tétele sérti a részt vevő jogalanyok, vagy az SCE érdekeit, ezért a javaslat előírja, hogy a különleges tárgyaló testület, továbbá a képviseleti testület tagja és póttagja azokat a tényeket, adatokat, amelyeket részére a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei vagy az SCE igazgatósága, igazgatótanácsa (vagy az általuk felhatalmazott szerv) – testületi tagságára tekintettel – kifejezetten üzleti titokként adott át, harmadik személynek nem adhatja át, nem hozhatja nyilvánosságra, és azokat semmilyen más módon nem használhatja fel az e törvényben meghatározott célok elérésén kívüli tevékenységében. Ez a kötelezettség a különleges tárgyaló testület, és a képviseleti testület tagját és póttagját megbízatása megszűnése után is terheli [(3) bekezdés].

Ez a kötelezettség terheli a munkavállalói képviselőket is a tájékoztatási és konzultációs eljárások során megismert tények, adatok tekintetében, továbbá a munkavállalói küldöttestet, a tolmácsot és a szakértőt is [(4) bekezdés].

Az Irányelv 10. cikkének (3) bekezdése értelmében valamennyi tagállam a területén lévő SCE számára meghatározhat egyes, a tájékoztatással és véleménynyilvánítással kapcsolatos – közvetlenül és lényegében ideológiai útmutatásként szolgáló – rendelkezéseket, azzal a feltétellel, hogy az ezen Irányelv elfogadásának időpontjában a nemzeti jogszabályokban már vannak ilyen rendelkezések. Mivel ilyen szabályok a magyar jogban a megjelölt időpontban nem voltak, e szabályozási lehetőség nem áll fenn.

Munkajogi védelem

A 34. §-hoz

Az Irányelv 12. cikke előírja, hogy a különleges tárgyaló testület tagjai, a képviselő-testület tagjai és a munkavállalók tájékoztatási és konzultációs eljárás alapján feladatokat ellátó képviselői, valamint a munkavállalók azon képviselői, akik az SCE felügyeleti vagy ügyviteli szervében részt vesznek, és akik az SCE, annak leányvállalata vagy telephelye, vagy a részt vevő jogalany alkalmazottjai, feladataik gyakorlása során ugyanolyan védelmet élveznek, és ugyanolyan biztosítékokat kapnak, mint amilyeneket a foglalkoztatásuk szerinti országban a nemzeti jogszabályok és/vagy gyakorlat a munkavállalók képviselői számára előír.

Ezen szabályt ülteti át a 34. §, mely kimondja, hogy a különleges tárgyaló testület és a képviseleti testület belföldön foglalkoztatott tagjának és póttagjának, a tájékoztatási és konzultációs eljárásban részt vevő munkavállalói képviselőnek, továbbá az SCE igazgatótanácsában vagy felügyelőbizottságában lévő munkavállalói küldötteknek a munkajogi védelmére a Munka Törvénykönyve üzemi tanács tagjára vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

Ezen személyek a feladataik ellátásához szükséges időtartamra mentesülnek a munkavégzési kötelezettség alól, és erre az időre távolléti díjuk illeti meg őket. Az Irányelv melléklete 2. pontjának g) alpontja alapján a képviseleti testület tagját ez a jog a továbbképzéséhez szükséges időtartamra is megilleti. A javaslat a munkaidő-kedvezmény időtartamára – ha a 31. § szerinti megállapodásban a felek eltérően nem rendelkeznek – a Munka Törvénykönyve 62. §-ának (2) bekezdését rendeli megfelelően alkalmazni. A felhívott szabály a következőket mondja ki: „az üzemi tanács tagját havi munkaideje tíz százalékának, elnökét havi munkaideje tizenöt százalékának megfelelő munkaidő-kedvezmény illeti meg. Az üzemi tanács tagjai és

elnöke részére járó összesített munkaidő-kedvezmény felhasználását az üzemi megállapodás e törvénytől eltérően is meghatározhatja. A kedvezmény mértéke ebben az esetben sem haladhatja meg a tag, illetve az elnök teljes munkaidejének felét. A munkaidő-kedvezmény időtartamára távolléti díj jár.”

Jogorvoslat

A 35. §-hoz

Az Irányelv 13. és 14. cikke felhívja a tagállamokat arra, hogy megfelelően biztosítsák a munkavállalók jogainak érvényesítését, továbbá másik oldalról azt, hogy maguk a munkavállalók képviselői is teljesítsék az Irányelvben foglalt kötelezettségeiket.

E garanciális szabályokat határozza meg a 35. §. Az (1) bekezdés generális jelleggel kimondja, hogy a törvény második részében meghatározott jogok vagy kötelezettségek megsértése esetén a különleges tárgyaló testület, a képviseleti testület, a tájékoztatási és konzultációs eljárásban részt vevő munkavállalói képviselők – a Munka Törvénykönyve rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával – az SCE igazgatósága (igazgatótanácsa), továbbá a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei ellen munkaügyi jogvitát kezdeményezhetnek.

E jog az SCE igazgatóságát (igazgatótanácsát), továbbá a részt vevő jogalanyok ügyvezető szerveit is megilleti a különleges tárgyaló testülettel, a képviseleti testülettel, illetve a munkavállalói képviselőkkel szemben.

Ezen rendelkezés eljárásjogi alapját a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása teremti meg (55. §), mely által munkaügyi pernek minősül az SCE-ben a munkavállalók döntéshozatalba történő bevonására vonatkozó szabályok megsértésére alapított igény érvényesítése.

VIII. Fejezet

VÁLASZTHATÓ SZABÁLYOK

A képviseleti testület összetétele, megalakítása és megszűnése

A 36. §-hoz

A javaslat VIII. fejezetében (36-51. §) kaptak helyet azok – az Irányelv mellékletében rögzített – kiegészítő jellegű szabályok, melyeket akkor kell alkalmazni, ha a különleges tárgyaló testület és a részt vevő jogalanyok ügyvezető szervei így állapotnak meg, vagy a 26. §-ban meghatározott időtartamon belül megállapodás nem jön létre, továbbá a különleges tárgyaló testület nem hozza meg a 30. § (1) bekezdése szerinti határozatot, és minden részt vevő jogalany ügyvezető szerve úgy határoz, hogy e szabályok alkalmazása mellett, folytatja az SCE bejegyzésére irányuló eljárást. A VIII. fejezet részvételre vonatkozó rendelkezéseit csak további feltételek fennállása esetén kell alkalmazni [17. § (2)-(3) bekezdés].

A 36. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a képviseleti testület az SCE, annak leányvállalatai, illetve telephelyei munkavállalóinak képviselőiből áll. Mivel a képviseleti testület tagjai megválasztásának módja az Irányelv melléklete 1. részének e) pontja alapján lényegében megegyezik a különleges tárgyaló testület tagjai megválasztására vonatkozó szabályokkal,

továbbá a b) pont szerint a képviselő-testület tagjainak megválasztása vagy kinevezése a nemzeti jogszabályokkal és/vagy gyakorlattal összhangban történik, a képviseleti testület megalakítására a javaslat a 20. § (1) bekezdését, a 21. § (1)-(2) és (4) bekezdését, továbbá a 22. § rendelkezéseit rendeli megfelelően irányadónak.

A 37. §-hoz

Mivel a képviseleti testület látja el az SCE-ben a munkavállalók képviseletét a tájékoztatási, konzultációs és részvételi jogainak gyakorlása során, annak létrehozásáról és tagjainak elérhetőségéről minden érintett szervnek tudnia kell. Ezért – az Irányelv melléklete 1. részének f) pontjában szereplő szabály alapján – a § kimondja, hogy a képviseleti testület megalakítását követően haladéktalanul tájékoztatni kell az SCE igazgatóságát (igazgatótanácsát) a képviseleti testület tagjainak nevééről és elérhetőségéről, valamint arról, hogy a tag melyik részt vevő jogalany, leányvállalat vagy telephely munkavállalója. Az igazgatóság (igazgatótanács) ezekről az adatokról haladéktalanul tájékoztatja az SCE valamennyi leányvállalatának, telephelyének ügyvezető szervét, valamint a munkavállalók képviseleti szerveit.

A 38-39. §-hoz

Az Irányelv melléklete nem szól ezekről a kérdésekről, ezért a javaslat határozza meg – összhangban a Munka Törvénykönyvével és az Eütv.-nyel – a képviseleti testület, illetve tagjainak megbízatására és a megbízatás megszűnésére vonatkozó szabályokat.

A képviseleti testület működése

A 40. §-hoz

E § tartalmazza a képviseleti testület szervezetére vonatkozó szabályokat. A képviseleti testület élén az elnök és az elnökhelyettes áll.

Az Irányelv melléklete 1. részének c) pontjában kapott felhatalmazás (a képviselő-testület – amennyiben ezt mérete indokolja – tagjai közül egy legfeljebb háromtagú bizottságot választ) alapján a (2) bekezdés előírja, hogy ha a képviseleti testület legalább tizenöt tagból áll, háromtagú ügyvezető bizottságot választ. A bizottságnak tagja a képviseleti testület elnöke. Az elnököt és a két tagot különböző tagállamokból kell választani.

A képviseleti testület akkor határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van. A testület elfogadja saját ügyrendjét [Irányelv melléklete 1. részének d) pontja]. Ha az ügyrend eltérően nem rendelkezik, a képviseleti testület határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza meg.

A 41. §-hoz

Hasonlóan a különleges tárgyaló testület működésére vonatkozó szabályokhoz, a képviseleti testület is igénybe vehet szakértőt [Irányelv melléklete 2. részének f) pontja]. Az Irányelv előírásainak [melléklet 2. rész h) pont] megfelelően a képviseleti testület működésével kapcsolatban felmerülő indokolt és szükséges költségeket, valamint a tagjainak a feladatuk megfelelő ellátásához szükséges pénzügyi és dologi eszközöket az SCE-nek kell biztosítani. Az SCE által viselt költségek mértékének megállapítására a Munka Törvénykönyvének 63. §-át megfelelően alkalmazni kell.

Az Irányelv ebben az esetben is felhatalmazza a tagállamot, hogy az SCE által viselt költségek mértékét korlátozzák, azonban – ahogy ezt már a különleges tárgyaló testület működéséhez szükséges költségekkel kapcsolatban is említettük – a felek szabad döntését nem kívántuk költségvetési szabályokkal korlátozni.

A 42. §-hoz

A 42-43. § a képviseleti testület létrehozását követően beállt esetleges változások okán megtehető intézkedéseket határozza meg.

Az Irányelv melléklete 1. részének b) pontja kötelezővé teszi a tagállamoknak, hogy szabályokat határozzanak meg annak biztosítására, hogy a képviselő-testületben a tagok számát és a helyek elosztását az SCE-ben, és annak leányvállalatainál és telephelyein történő változások figyelembevételével kiigazítsák.

A § ennek alapján legfeljebb évente lehetőséget biztosít arra, hogy a képviseleti testület kérésére az SCE igazgatósága (igazgatótanácsa) megvizsgálja, hogy az egyes tagállamokban foglalkoztatott munkavállalói létszám a képviseleti testület megalakításakor létszámhoz képest változott-e oly mértékben, amely a képviseleti testület létszámának, illetve összetételének a változását indokolja. A vizsgálat eredményéről a képviseleti testületet az igazgatóság (igazgatótanács) tájékoztatja. Ha e vizsgálat alapján a képviseleti testület létszámának, illetve összetételének megváltoztatása indokolt, a testület kezdeményezi, hogy az érintett tagállamokban megfelelő létszámú tagot válasszanak. Az új választással megszűnik az adott tagállamban foglalkoztatott munkavállalók képviseletét ellátó tag megbízatása.

A 43. §-hoz

A VIII. fejezet alkalmazására akkor kerül sor, ha a felek nem tudtak megállapodást kötni, illetve ha abban állapodtak meg, hogy a munkavállalók bevonását nem külön erre vonatkozó megállapodással, hanem a VIII. fejezet szerint kívánják kialakítani (17. §). A képviseleti testület létrehozását követően beállt változások adott esetben azonban indokoltá tehetik, hogy a felek mégiscsak saját igényük alapján határozzák meg a munkavállalók bevonásának szabályait. E kérdés megvizsgálását az Irányelv nem hagyja teljes mértékben a felekre [melléklet 1. rész g) pont].

Az Irányelv alapján a § kimondja, hogy megalakításától számított legkésőbb négy év elteltével a képviseleti testület köteles vizsgálatot lefolytatni, és határozatot hozni arról, hogy a 31. § szerinti megállapodás megkötése érdekében tárgyalást kezdeményez-e az SCE igazgatóságával (igazgatótanácsával) vagy a továbbiakban is VIII. fejezet szerinti szabályokat alkalmazza. Ha a képviseleti testület tárgyalások kezdeményezéséről határoz, a megállapodásról az SCE igazgatóságával (igazgatótanácsával) a képviseleti testület tárgyal a 26-31. § rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával. Ha a 26. §-ban meghatározott idő (6 hónap, mely legfeljebb 6 hónappal hosszabbítható meg) alatt a megállapodás nem jön létre, a munkavállalóknak az SCE döntéshozatali rendjébe történő bevonását továbbra is a 36-51. § alapján kell biztosítani.

A munkavállalók tájékoztatása és a konzultáció szabályai

A 44. §-hoz

A 44-48. § a munkavállalók tájékoztatását és a velük való konzultációt szabályozó rendelkezéseket tartalmazza.

Az 52. § (1) bekezdésének e) és f) pontjával összhangban a 44. § kimondja, hogy a képviseleti testület hatásköre csak olyan kérdésekre terjed ki, amelyek az SCE-t, annak egy másik tagállamban lévő leányvállalatát vagy telephelyét érintik, továbbá amelyek meghaladják az egyes tagállamokban működő döntéshozó szervek hatáskörét.

A 45. §-hoz

A képviseleti testület és az SCE igazgatósága (igazgatótanácsa) közötti folyamatos tájékoztatás és konzultáció megkezdésére az SCE alapítását követően haladéktalanul sort keríteni. Ennek érdekében a javaslat előírja, hogy az SCE igazgatósága (igazgatótanácsa) a képviseleti testület megalakulását, és a képviseleti testület összetételéről szóló tájékoztatást (37. §) követően haladéktalanul első tárgyalásra hívja meg a képviseleti testület tagjait. Az első tárgyalást követően – az Irányelv melléklete 2. részének b) pontjával összhangban – a javaslat évente egy közös ülés megtartását írja elő. A felek természetesen ennél gyakoribb ülésekben is megegyezhetnek [(2) bekezdés].

Az ülések alapjául az igazgatóság (igazgatótanács) által készített jelentések, továbbá az igazgatóság (igazgatótanács), illetve a felügyelőbizottság üléseinek napirendje, valamint a közgyűlés elé terjesztett valamennyi dokumentum másolata szolgál, mely utóbbiakat az ülések előtt legalább 15 nappal kell az igazgatóságnak (igazgatótanácsnak) a képviseleti testület rendelkezésére bocsátania [(3) bekezdés].

Az Irányelv melléklete 2. részének d) pontja lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy megállapítsák a tájékoztatási és konzultációs ülések elnöklésére vonatkozó szabályokat. Mivel álláspontunk szerint e kérdést nem indokolt törvényi szinten, és a tárgyaló felek eljárását feleslegesen korlátozó módon szabályozni, e felhatalmazással nem kívántunk élni.

A 46-48. §-hoz

A javaslat 46-48. §-ai rögzítik az igazgatóság (igazgatótanács) által készített jelentés tartalmi elemeit, továbbá a munkavállalók érdekeit jelentősen érintő intézkedések kapcsán, és az eljárási szabályok megsértése esetén megteendő (megtehető) intézkedéseket.

Az Irányelv melléklete 2. részének b) pontjával összhangban a javaslat 46. §-ának (1) bekezdése sorolja fel azokat a munkavállalók szempontjából is releváns kérdéseket, melyekre az igazgatóság (igazgatótanács) által készített jelentésnek ki kell terjednie.

A munkavállalók érdekeit jelentős mértékben érintő három intézkedés (a vállalkozások, telephelyek vagy a működés szempontjából lényeges üzem-, illetve üzletrészek, továbbá a termelés áthelyezése; a vállalkozások, telephelyek vagy a működés szempontjából lényeges üzem-, illetve üzletrészek tevékenységének csökkentése vagy megszüntetése; csoportos létszámcsökkentés) megtétele előtt az igazgatóságnak (igazgatótanácsnak) azonban külön is tájékoztatnia kell a képviseleti testületet [Irányelv melléklete 2. részének c) pontja, javaslat 46. § (2) bekezdés].

Függetlenül attól, hogy az igazgatóság (igazgatótanács) eleget tett-e ezen kötelezettségének, a képviseleti testület, illetve – sürgős esetben – az ügyvezető bizottság jogosult az igazgatósággal (igazgatótanáccsal), illetve az SCE megfelelő szintű vezetésével tárgyalást kezdeményezni annak érdekében, hogy tájékoztatást kapjon és konzultáljon a munkavállalók lényeges érdekeit érintő rendkívüli körülményekről.

Az Irányelv szabályozása a munkavállalók érdekeit jelentősen érintő döntések kapcsán is a munkavállalók és az igazgatóság (igazgatótanács) közötti megegyezést tartja kívánatosnak. Ezért a 46. § (4) bekezdése előírja, hogy ha az SCE igazgatósága (igazgatótanácsa) olyan döntést hoz, amely nincs összhangban a képviseleti testület – legkésőbb – a tárgyaláson kifejtett véleményével, a testület – a megállapodás elérése érdekében – 8 napon belül írásban kezdeményezheti újabb tárgyalás tartását. Az újabb tárgyalást a kezdeményezéstől számított 15 napon belül kell megtartani. Az újabb tárgyalás megtartásának biztosítéka, hogy annak megtartásáig a döntés nem hajtható végre. Ha azonban a képviseleti testület határidőn belül nem kéri az újabb tárgyalás megtartását, vagy a tárgyaláson nem jelenik meg, illetve ha a felek az újabb tárgyalás eredményeként sem jutnak megállapodásra, az igazgatóság (igazgatótanács) a működésére egyébként irányadó szabályok szerint jár el. Ha a tárgyaláson megállapodás jön létre, azt írásba kell foglalni.

A fent ismertetett eljárási szabályok minél hatékonyabb és gyorsabb érvényesítését szolgálja a javaslat 46. §-ának (5) bekezdése, melynek értelmében ha az SCE igazgatósága (igazgatótanácsa) a 45-46. §-ban meghatározott eljárás rendjét megsérti, a képviseleti testület az SCE székhelye szerinti munkaügyi bírósághoz fordulhat. Mind az elsőfokon, mind a másodfokon eljáró bíróság a kérelemről nemperes eljárásban, tizenöt napon belül határoz. Ha a bíróság megállapítja az eljárás rendjének megsértését, elrendeli az eljárási cselekmény végrehajtását vagy megismétlését.

Az ismertetett eljárási szabályok kiegészítéseként – az Irányelv melléklete 2. részének d) pontjával összhangban – a 47. § kimondja, hogy a képviseleti testület, illetve az ügyvezető bizottság tagjai a 45-46. § szerinti tárgyalás előtt jogosultak az igazgatóság (igazgatótanács) képviselőjének távollétében tanácskozni. Ha a tanácskozást az ügyvezető bizottság tartja, a tanácskozásra meg kell hívni a képviseleti testület azon tagjait, akiket az intézkedéssel közvetlenül érintett munkavállalók választottak meg.

A tárgyalások során elért eredményekről magukat a munkavállalókat is tájékoztatni kell, ezért a javaslat 48. §-a értelmében – az Irányelv melléklete 2. részének e) pontjának megfelelően – a képviseleti testületnek, illetve az ügyvezető bizottságnak a 45-46. § szerinti tárgyaláson részt vevő tagjai – az üzleti titok körén kívül – kötelesek tájékoztatni az SCE, annak leányvállalatai, illetve telephelyei munkavállalói képviselőit a tájékoztatás, illetve a konzultáció tartalmáról és eredményéről.

A munkavállalói részvétel szabályai

A 49-51. §-hoz

Az Irányelv melléklete 3. részével összhangban a javaslat 49-51. §-ai rögzítik a munkavállalók részvételére vonatkozó szabályokat.

Ezen szabályok alkalmazásának feltételeit a 17. § (2) és (3) bekezdése határozza meg. Az Irányelv szándéka az, hogyha az SCE alapításban részt vevő jogalanyban érvényesültek

részvételi jogok, akkor azok szintje – ha a felek a 31. § szerinti megállapodásban másként nem határoznak – ne csökkenjen. Ezért a javaslat 49. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy az SCE-nek, leányvállalatainak, illetve telephelyeinek munkavállalói az SCE igazgatótanácsában vagy felügyelőbizottságában ugyanolyan arányban jogosultak küldöttről dönteni, amilyen arány a részt vevő jogalanyok közül abban volt, amely a munkavállalói részvétel legmagasabb szintjét biztosította [Irányelv melléklete 3. részének b) pontja].

Ennek kiegészítéseként az átalakulással létrejövő SCE esetében az Irányelv értelmében ha a részt vevő szövetkezetre irányadó tagállami jog munkavállalói részvételt ír elő az igazgatótanácsban vagy a felügyelőbizottságban, a munkavállalói részvételt – az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően – az SCE igazgatótanácsában vagy felügyelőbizottságában ezzel azonos arányban és módon kell biztosítani.

Természetesen ha egyik részt vevő jogalanyban sem érvényesültek munkavállalói részvételi jogok, az SCE nem köteles azt biztosítani. Továbbá akkor sem kell részvételi jognak érvényesülnie, ha a részt vevő jogalanyokban érvényesülő részvételi jog nem érinti a munkavállalóknak a 49-51. § kötelező alkalmazásához szükséges arányát, és a különleges tárgyú testület nem dönt a részvételi jogok alkalmazásáról [17. § (3) bekezdés].

A munkavállalói küldötteket vagy a képviseleti testület, vagy – a munkavállalók tagállamok szerinti megoszlásának arányában – maguk a munkavállalók választják, jelölik ki, ajánlják, illetve ellenzik a más által javasolt személyeket, továbbá ők jogosultak dönteni a munkavállalói küldöttek visszahívásáról is. Az előbbi esetben az arányos képviselet érdekében a képviseleti testület dönt a munkavállalói küldöttek számára rendelkezésre álló helyek elosztásáról oly módon, hogy valamennyi tagállam munkavállalói képviselőhöz jussanak vagy a munkavállalók a tagállamok szerinti megoszlásuk arányában legyenek képviselve.

Ha a munkavállalói küldöttekről – a képviseleti testület határozata alapján – maguk a munkavállalók döntenek, akkor a képviseleti testületnek meg kell határoznia a munkavállalói küldöttek választására, jelölésére, ajánlására, ellenzésére, továbbá visszahívására vonatkozó eljárás szabályait [Irányelv melléklete 3. részének d) pontja].

A javaslat kizáró szabálya szerint a képviseleti testület tagja nem választható, jelölhető, ajánlható munkavállalói küldöttnek.

Az Irányelv melléklete 3. részének e) pontjával összhangban az 50. § kimondja, hogy a munkavállalói küldötteket az igazgatótanácsban, illetve a felügyelőbizottságban a többi taggal azonos jogok illetik meg (ideértve a szavazati jogot is) és azonos kötelezettségek terhelik.

Az 51. § (1) bekezdése előírja, hogy ha a munkavállalói küldötteket megillető helyek elosztása következtében valamely tagállam munkavállalói nem jutnak képviselőhöz, a képviseleti testület e tagállamok egyikéből kijelöl egy küldöttet. Ebben az esetben az SCE székhelye szerinti tagállam munkavállalóját előnyben kell részesíteni.

Az Irányelv melléklete 3. részének d) pontjában található felhatalmazással élve az 51. § (2) bekezdése kimondja, hogy ha a belföldön foglalkoztatott munkavállalók képviselőtére az igazgatótanácsban vagy a felügyelőbizottságban több hely áll rendelkezésre, az a leányvállalatok, telephelyek által foglalkoztatott munkavállalók arányában oszlik meg.

IX. Fejezet

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

Az 52. §-hoz

A javaslat e §-a az Irányelv 2. cikkével összhangban határozza meg a javaslat második részének alkalmazásához szükséges fogalom-meghatározásokat és az ahhoz kapcsolódó normatív rendelkezéseket.

HARMADIK RÉSZ

ZÁRÓ, MÓDOSÍTÓ ÉS HATÁLYON KÍVÜL HELYEZŐ RENDELKEZÉSEK

X. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az 53. §-hoz

Az SCE-re vonatkozó törvényi szabályozás a Rendelet és az Irányelv kötelező alkalmazásának időpontjában, vagyis 2006. augusztus 18-án lép hatályba.

A javaslat módosító rendelkezései között azonban szerepelnek olyan törvényi rendelkezések, amelyek hatálybalépési időpontja szükségszerűen eltér ezen dátumtól, így ezen rendelkezések tekintetében a javaslat 53. §-ának (2) és (3) bekezdése megfelelő rendelkezést rögzít.

Az 54. §-hoz

E § határozza meg azon uniós normákat, amelyek végrehajtásához, illetve átültetéséhez szükséges rendelkezéseket a törvényi szabályozás tartalmazza.

XI. fejezet

MÓDOSÍTÓ ÉS HATÁLYON KÍVÜL HELYEZŐ RENDELKEZÉSEK

A Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosítása

Az 55. §-hoz

A javaslat 55. §-a kiegészíti a Pp. 349. §-ának (2) bekezdés d) pontjában meghatározott munkaügyi per meghatározását.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény módosítása

Az 56. §-hoz

A § kiegészíti a Ptk. 685. §-ának c) pontját, és a gazdálkodó szervezet fogalmát kibővíti az európai szövetkezettel.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosítása

Az 57. §-hoz

A SCE-nek, mint új jogi személynek a hazai jogba való bevezetése szükségessé teszi az adójogszabályok közül a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosítását, mely törvény esetében az SCE magyarországi telephelyénél értelmezett nettó árbevétel fogalmát kellett az SCE esetében meghatározni. Az SCE bevezetése miatt szükségessé vált egyéb adójogszabály-módosítások már korábban megtörténtek.

A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosítása

Az 58. §-hoz

A § (1) bekezdése kibővítve a Cstv. 3. § (1) bekezdését, a Cstv. személyi hatálya alá vonja az európai szövetkezetet.

A § (2) és (3) bekezdések kiküszöbölik a 2006. évi VI. törvény hatálybalépési koherencia-hibáját, elősegítve ezzel, hogy egységes szabályozás valósuljon meg valamennyi, a Cstv. hatálya alá tartozó jogalany, így az európai szövetkezet tekintetében is.

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény módosítása

Az 59. §-hoz

A javaslat 59. §-a megteremti a teljes szabályozási összhangot a Rendelet és az új Ctv. között.

A 60. §-hoz

A § deregulálja azokat a jogszabályhelyeket, melyek a javaslat által módosított rendelkezéseket korábban módosították.